

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr

4

Kurier Szachowy

Maj 2014 • WOLUMIN 1



Comrel
publishing

**W 4-tym numerze
Kuriera Szachowego m.in.:**

- Garry Kasparow
- Mecz Białoruś – Polska, 1955
- IV Olimpiada - Praga 1931
- Mistrzostwa Świata Kobiet
- Turniej pretendentów
CHANTY MANSYJSK 2014
- Sztokholm 1930
Festiwal Krajów
Skandynawskich

FIDE
WORLD
CANDIDATES
TOURNAMENT
2014

KHANTY-MANSIYSK RUSSIA, 12-22.01.04



W BIEŻĄCYM NUMERZE KURIERA SZACHOWEGO:

□	Od Redakcji.....	3
□	Turniej pretendentów - Chanty Mansyjsk 2014.....	4
□	Garry Kasparow – XIII Mistrz Świata.....	9
□	Garry Kasparow i jego olimpijski debiut.....	11
□	Na wrocławskim podwórku... ..	12
□	Historia Olimpiad Szachowych.....	15
□	Prasa z dawnych lat... ..	19
□	Praktyka szachowa.....	23
□	Galeria unikalnych zdjęć.....	24
□	Panie grają w szachy.... ..	25
□	Polacy i Polki grają w szachy.....	27
□	Katastrofy szachowe... (1).....	27
□	Mecz Białoruś – Polska, 1955.....	28
□	Katastrofy szachowe... (2).....	30
□	Z kart historii - Mistrzostwa świata kobiet 1949 – 1950	31
□	Historia Olimpiad Szachowych.....	43

□ Zapraszamy do współpracy!

Okladka:

© <http://candidates2014.fide.com>

□ Rozwiązanie zagadki ze strony 21 i 22:

122. Białe zagrały 32.Sf7! Nastąpiło 32...ed4 (Jeżeli 32...Kf7, to 33.Wf6 Hf6 34.Wf6 Kf6 35.Hb6) 33.Sd6 Sh5 34.Wf7 Kh6 35.g4 i białe wygrały. **123.** Białe poświęciły gońca. 28.Gh7! Kh7 29.g6 Kg8 30.Hh6 Kf8 31.Sf5! i czarne poddały się. Mat jest nieunikniony.

□ Wydawca:



comrel@comrel.pl
www.comrel.pl

(c) Wszelkie prawa zastrzeżone dla Comrel. Powielanie całości lub części artykułów zawartych w Kurierze Szachowym bez zgody Wydawnictwa jest zakazane!

□ Redaktor naczelny:

Krzysztof Puszczewicz

□ Strona internetowa Kuriera Szachowego:

<http://szachy.comrel.pl/>

□ Kontakt z czytelnikami:

kurier@comrel.pl



OD REDAKCJI

WŁASNE
OPINIE



INFORMACJE
LOKALNE



OLIMPIADY
SZACHOWE



HISTORIA



FOTOGRAFIE



PRAKTYKA
SZACHOWA



AKTUALNOŚCI



Witam serdecznie Czytelników czwartego numeru Kuriera. **Dziękujemy za cenne uwagi i rady**, które coraz częściej wpływają do redakcji na adres kurier@comrel.pl. Równocześnie przypominamy, że **możemy odpisywać wyłącznie na korespondencję podpisaną pełnym imieniem i nazwiskiem**.

Wśród wielu artykułów, **przypominamy sylwetkę byłego mistrza świata Kasparowa** i prezentujemy jego partie z czasów, gdy wystąpił jako debiutant w XXIV Olimpiadzie, jaka odbyła się na Malcie w 1980 roku. Miał wówczas zaledwie siedemnaście lat.

Po III Olimpiadzie Szachowej w Hamburgu, która odbyła się w lipcu 1930 roku, Szwedzi zorganizowali **ciekawy festiwal krajów skandynawskich**, w którym udział wzięli, obok gospodarzy, **szachiści z Danii, Norwegii i Finlandii**. Rozgrywki odbyły się w kategorii indywidualnej i drużynowej. Nam udało się dotrzeć do zupełnie nieznanych materiałów z tego turnieju. **Zamieszczamy tabelki z wynikami, zdjęcia i partie** komentowane przez samych uczestników.

W ramach krótkich wizytówek Olimpiad Szachowych przyszedł czas na Pragę 1931. Od pewnego czasu dysponujemy zapisami zupełnie nieznanych partii z Olimpiad Szachowych rozegranych w latach 1927 – 1937. Po ich opracowaniu, wkrótce ujrzą światło dzienne dzięki łamom Kuriera Szachowego.

W dziale partii granych przez panie, proponujemy nieznane zapisy z eliminacji do mistrzostw świata na szczeblu turniejów strefowych. Podamy też wyniki niektórych z tych rozgrywek.

III Liga Dolnośląska miała dramatyczny finał. Mecz Hetman Wrocław – Giecek Radków miał wyłonić nie tylko mistrza, ale i drużynę awansującą do II Ligi. Dlatego **prezentujemy komplet partii tego meczu.**

Kolejny odcinek mistrzostw świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950 przynosi wszystkie partie z trzeciej rundy i kolejne wizytówki uczestniczek.

Kurier Szachowy można pobierać bezpłatnie z dedykowanej strony internetowej: <http://szachy.comrel.pl>

Krzysztof Puszczewicz



TURNIEJ PRETENDENTÓW - CHANTY MANSYJSK 2014

W dniach 27 lutego – 30 marca 2014 roku rozegrano 14 rund w ramach turnieju, który miał wyłonić przeciwnika Magnusa Carlsena w meczu o szachowe mistrzostwo świata. Oto wyniki:

	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Anand		½ ½	½ ½	1 ½	½ ½	1 ½	½ ½	½ 1	8,5
2. Karjakin	½ ½		0 1	½ ½	½ ½	0 1	½ 1	½ ½	7,5
3. Kramnik	½ ½	1 0		1 ½	½ ½	½ ½	½ 0	0 1	7
4. Mamedjarow	0 ½	½ ½	0 ½		1 ½	0 1	1 ½	½ ½	7
5. Andrejkin	½ ½	½ ½	½ ½	0 ½		½ 1	0 ½	1 ½	7
6. Aronian	0 ½	1 0	½ ½	1 0	½ 0		1 ½	½ ½	6,5
7. Swidler	½ ½	½ 0	½ 1	0 ½	1 ½	0 ½		1 0	6,5
8. Topalov	½ 0	½ ½	1 0	½ ½	0 ½	½ ½	0 1		6

Zatem w meczu o mistrzostwo świata, jaki ma odbyć się w listopadzie 2014 roku zmierzą się 22-letni mistrz świata Magnus Carlsen i zdetronizowany przez niego cztery miesiące temu 44-letni Viswanathan Anand.

Pula nagród w Chanty Mansyjsku wynosiła 420 000 euro. Triumfator Anand otrzymał 95 000 euro. Ostatni w tabeli Topalov wzbogacił się o 17 000 euro.

98.Partia hiszpańska [C88] Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk Runda 1, 27 lutego 2014

GM Anand (Indie) 2770 – GM Aronian (Armenia) 2830

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.h3 Gb7 9.d3 d5 10.ed5 Sd5 11.Sbd2 Hd7 12.Se5 Se5 13.We5 Sf6 14.We1 Wae8 15.Sf3 Gd6 16.Ge3 We7 17.d4 Wfe8 18.c3 h6 19.Se5 Ge5 20.de5 We5 21.Hd7 Sd7 22.Wed1 Sf6 23.c4 c6 24.Wac1 W5e7 25.a4 bc4 26.Gc4 Sd5 27.Gc5 We4 28.f3 W4e5 29.Kf2 Gc8 30.Gf1 W5e6 31.Wd3 Sf4 32.Wb3 Wd8 33.Ge3 Sd5 34.Gd2 Sf6 35.Ga5 Wde8 36.Wb6 We5 37.Gc3 Sd5 38.Ge5 Sb6 39.Gd4 Sa4 40.Wc6 Wd8 41.Wc4 Gd7 42.b3 Gb5 43.Wb4 Sb2 44.Gb5 ab5 45.Ke3 We8 46.Kd2 Wd8 47.Kc3 i czarne poddały się.

**99. Gambit hetmański [D20]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 2, 14 marca 2014**

GM Kramnik (Rosja) 2787 – GM Karjakin (Rosja) 2766

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e4 Sf6 4.e5 Sd5 5.Gc4 Sb6 6.Gd3 Sc6 7.Ge3 Sb4
8.Ge4 f5 9.a3 fe4 10.ab4 e6 11.Sc3 Gb4 12.Hh5 g6 13.Hg4 Gc3 14.bc3 Hd5
15.Se2 Gd7 16.0–0 Hc4 17.Sg3 Gc6 18.Wa5 0–0–0 19.Wc5 Hb3 20.c4 Kb8
21.He6 Wde8 22.Hh3 Sc4 23.Wc6 bc6 24.Se4 Sb6 25.Sc5 Hd5 26.Wc1 Ka8
27.Sa6 Kb7 28.Sb4 Hf7 29.Hg4 Sd5 30.Sc6 We6 31.Sa5 Ka8 32.He4 Wb6
33.g4 h5 34.Wc5 Wd8 35.Sc6 Wc6 36.Wc6 hg4 37.Wf6 Hh7 38.Gg5 Hg8
39.Wg6 i czarne poddały się.

**100. Obrona słowiańska [D11]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 3, 15 marca 2014**

GM Mamedjarow (Azerbejdżan) 2757 – GM Anand (Indie) 2770

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Hc2 dc4 5.Hc4 Gg4 6.Sbd2 Sbd7 7.g3 e6
8.Gg2 Ge7 9.Se5 Gh5 10.Sd7 Sd7 11.0–0 0–0 12.Sb3 a5 13.a4 Gb4 14.e4 e5
15.Ge3 ed4 16.Gd4 Kh8 17.e5 We8 18.f4 f6 19.ef6 Sf6 20.Gf3 Gf3 21.Wf3
We4 22.We3 We3 23.Ge3 He8 24.Gb6 Hh5 25.Gd4 We8 26.Wf1 Sg4 27.Hc2
c5 28.Sc5 Wc8 29.Wd1 Gc5 30.Gc5 h6 31.Kh1 i białe poddały się.



Trwa partia Andrejkin (po lewej) – Topalov; foto: Kirył Merkuriew



**101.Obrona Grünfelda [D85]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 4, 17 marca 2014**

GM Aronian (Armenia) 2830 – GM Swidler (Rosja) 2758

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Sf3 Gg7 5.cd5 Sd5 6.e4 Sc3 7.bc3 c5 8.Wb1 0–0 9.Ge2 cd4 10.cd4 Ha5 11.Gd2 Ha2 12.0–0 b6 13.Hc1 Gb7 14.Gc4 Ha4 15.Gb5 Ha2 16.We1 Wc8 17.Hd1 Hc2 18.He2 Sc6 19.Gd3 Ha2 20.Gc4 Ha4 21.Gb3 Ha3 22.Gf7 Kf7 23.Hc4 e6 24.Sg5 Ke8 25.Se6 He7 26.Sg7 Hg7 27.Gc3 Sd8 28.Hb3 Wc7 29.Ga1 Wac8 30.d5 Hd7 31.Hb2 He7 32.Wbd1 Sf7 33.e5 Wc2 34.Hb5 Hd7 35.Hd7 Kd7 36.e6 Kd6 37.ef7 Wf8 38.We6 Kd7 39.Wf6 We2 40.f4 We7 41.Ge5 Wef7 42.Wd6 Ke8 43.We1 We7 44.Wc1 Wff7 45.Gf6 Wd7 46.We6 Kf8 47.d6 Kg8 48.h4 Wf8 49.Gg5 Kf7 50.Wce1 Gc6 51.h5 a5 52.We7 Kg8 53.hg6 hg6 54.W1e6 Wf7 55.Wg6 Kh7 56.Wh6 Kg7 57.We6 i czarne poddały się.



Trwa partia Karjakin (po lewej) – Aronian; foto: Kirył Merkuriew

**102.Gambit hetmański [D37]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 6, 19 marca 2014**

GM Topalov (Bułgaria) 2785 – GM Kramnik (Rosja) 2787

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 Ge7 5.Gf4 0–0 6.e3 Sbd7 7.c5 Sh5 8.Ge5 c6 9.Gd3 g6 10.h4 f5 11.Gh2 b6 12.b4 f4 13.0–0 a5 14.b5 bc5 15.bc6 Sb8 16.Gb5 Ga6 17.a4 Hc8 18.dc5 Sc6 19.Sd5 ed5 20.Hd5 Kh8 21.Hc6 Hc6 22.Gc6 Wac8 23.Gb5 Gb5 24.ab5 Gc5 25.Wa5 fe3 26.fe3 Ge3 27.Kh1 Wc2 28.Wb1 Wfc8 29.Waa1 Gb6 30.Ge5 Kg8 31.Wa6 Ge3 32.b6 Wc1 33.Wc1 Wc1 34.Kh2 Wb1 35.g4 Gf4 36.Kg2 Ge5 37.Se5 Sf4 38.Kf3 Se6 39.b7 Wb3 40.Kf2 Wb2 41.Ke3 i czarne poddały się.



**103.Debiut Retiego [A05]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 8, 22 marca 2014**

GM Swidler (Rosja) 2758 – GM Karjakin (Rosja) 2766

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Gg2 e6 4.0–0 Ge7 5.d3 c5 6.e4 Sc6 7.He2 0–0 8.e5
Sd7 9.c4 d4 10.h4 Kh8 11.Gf4 f5 12.Sg5 Gg5 13.hg5 Hc7 14.g6 hg6 15.Sd2
Kg8 16.Sf3 We8 17.Sg5 Sf8 18.g4 Sd8 19.Kh2 Gd7 20.gf5 ef5 21.Gd5 Sde6
22.Wg1 Gc6 23.Hf3 Wad8 24.Wae1 Hd7 25.Ge6 Se6 26.Hg3 Wc8 27.Sh3 Hf7
28.Hh4 Gf3 29.Gd2 Gg4 30.Wg3 He7 31.He7 We7 32.Sg5 Sg5 33.Gg5 We6
34.f3 Gh5 35.b3 Kf7 36.Wh3 Wce8 37.Gf4 Wa6 38.We2 Ke6 39.Kg3 Wb8
40.Gg5 f4 41.Gf4 Wf8 42.Wf2 Wf5 43.Gc1 We5 44.Wh1 Kf7 45.Gf4 Wf5
46.Gb8 We6 47.Wh4 We3 48.Wf4 a6 49.Gd6 Wf4 50.Kf4 Kf6 51.Gc5 g5
52.Kg3 Wd3 53.Kg2 Ge8 54.Kf1 Gh5 55.Ke2 We3 56.Kd2 Ke5 57.Wg2 Kf4
58.Gd4 We7 59.We2 Wd7 60.Kc3 Gf3 61.We8 Ge4 62.Wf8 Gf5 63.Wg8 g6
64.Wg7 Wd4 65.Kd4 b6 66.Kc3 Ke3 67.Wb7 g4 68.Wb6 g3 69.Wd6 g2
70.Wd1 g5 71.b4 Kf2 72.a4 g1H 73.Wg1 Kg1 74.b5 ab5 75.ab5 g4 76.c5 g3
77.c6 g2 78.b6 Kf2 79.b7 g1H 80.b8H Hc1 81.Kd4 He3 82.Kc4 Ge6 i białe
podały się.



Viswanathan Anand; foto: Kirył Merkuriew



**104.Obrona sycylijska [B90]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 9, 23 marca 2014**

GM Anand (Indie) 2770 – GM Topalov (Bulgaria) 2785

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.h3 e6 7.g4 Sfd7 8.Gg2 Ge7 9.Ge3 Sc6 10.h4 Sde5 11.g5 Gd7 12.Sc6 Gc6 13.b3 f5 14.f4 Sg4 15.He2 Se3 16.He3 fe4 17.0–0–0 d5 18.Se4 Ga3 19.Kb1 He7 20.Sf2 Gc5 21.Hg3 Gf2 22.Hf2 0–0 23.Hd4 Wf5 24.Wde1 Waf8 25.Whf1 Hd6 26.We5 We5 27.fe5 Wf1 28.Gf1 He7 29.a4 Ge8 30.Kb2 Gg6 31.Gh3 h6 32.gh6 gh6 33.Hg4 Kf7 34.h5 Ge4 35.a5 Gh7 36.c3 Ge4 37.c4 Gf5 38.Hf4 dc4 39.Gf5 ef5 40.Hf5 Ke8 41.Hc8 Kf7 42.Hc4 Kg7 43.Hd5 Kf8 44.Kc3 Ke8 45.b4 Hc7 46.Kd4 He7 47.Hg8 Kd7 48.Kd5 Kc7 49.Hg6 Hh4 50.Hd6 Kc8 51.Kc5 Hf2 52.Hd4 Hf7 53.Hc4 Hg7 54.Kb6 Kb8 55.Hc5 Hf7 56.Hd6 Kc8 57.e6 i czarne poddały się.

**105.Obrona sycylijska [B23]
Turniej pretendentów, Chanty-Mansyjsk
Runda 14, 30 marca 2014**

GM Aronian (Armenia) 2830 – GM Karjakin (Rosja) 2766

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.Gc4 a6 4.a3 e6 5.d3 Sf6 6.Ga2 Sc6 7.Sf3 Ge7 8.0–0 0–0 9.We1 b5 10.Se2 Gb7 11.Sg3 d5 12.e5 Sd7 13.c3 d4 14.cd4 cd4 15.Gf4 Sc5 16.Wc1 b4 17.Gg5 b3 18.Gb1 h6 19.Ge7 He7 20.Se4 Se4 21.de4 Wab8 22.Hb3 Ga8 23.Hc2 Wb6 24.Wcd1 Wfb8 25.We2 Hb7 26.Wdd2 Wb3 27.Hd1 Hc7 28.Hc1 Wf3 29.gf3 He5 30.Wd3 Hh5 31.Hf4 Se5 32.Wc2 Wb5 33.h4 Gb7 34.Wcd2 Wb6 35.Kf1 Sd3 36.Gd3 e5 37.Hg3 Wf6 38.Ge2 Wf4 39.Wd4 Wh4 40.Wd8 Kh7 41.Kg2 Wf4 42.Wd1 g5 43.Hh3 Hg6 44.Kf1 Wh4 45.Hg3 He6 46.Kg2 Wf4 47.Wc1 Hd6 48.Wd1 Hf6 49.Wc1 a5 50.b4 ab4 51.ab4 Hd6 52.Wh1 Kg7 53.b5 Gc8 54.Hh2 Hg6 55.Hh5 Hf6 56.Hh2 Kh7 57.Hg3 Gb7 58.Wc1 Hd6 59.Wd1 Hf6 60.Wc1 Hd6 61.Wh1 Kg7 62.Hh3 Wh4 63.Hg3 Wf4 64.Hh3 Wf6 65.Wd1 Hc5 66.Hg3 Wf4 67.Wh1 Hc2 68.Hh2 Wf6 69.We1 Hd2 70.Kf1 Wf4 71.Wd1 Hc3 72.Kg2 Hb2 73.Wh1 Wh4 74.Hg3 Wh1 75.Kh1 He2 76.He5 Kh7 77.Kg2 Hc4 78.He7 Gc8 79.b6 Ga6 80.Kh2 Hb3 81.Ha7 Gf1 82.Kg1 Gh3 83.f4 gf4 84.Hc7 Hd1 85.Kh2 Hh5 86.Hf4 Gc8 87.Kg2 Hg5 88.Kf3 Hf4 89.Kf4 Kg6 90.Ke5 h5 91.Kd6 h4 92.Kc7 Ga6 93.Kb8 h3 94.Ka7 h2 i białe poddały się.



GARRY KASPAROW - XIII MISTRZ ŚWIATA

Garry Kasparow (w rzeczywistości Garry Weinstein) **przyszedł na świat** w Baku **13 kwietnia 1963 roku**. Gra w szachy od piątego roku życia. Rekomendowany przez Aleksandra Nikitina został przyjęty do słynnej Szkoły Szachowej Botwinnika w Moskwie. Stało się to w 1973 roku. **Po raz pierwszy świat ujrzał i docenił Kasparowa, kiedy jako szesnastolatek zdemolował rywali w turnieju w Banja Luce, w 1979 roku**, gdzie grało wielu zawodników ze ścisłej czołówki światowej. W 1980 roku był już tak silnym graczem, że jego udział w mistrzostwach świata juniorów w Dortmundzie, był przyjęty z mieszanymi uczuciami. Z rankingiem 2595 ELO należał do ścisłej czołówki światowej i jego miejsce jest w rozgrywkach seniorów – uważano. **Kasparow w Dortmundzie zagrał i triumfował z wynikiem 10,5 punktu z 13 partii** (system szwajcarski, 58 uczestników).

Młodziutki Kasparow został „wcielony” do sowieckiej ekipy olimpijskiej i **zadebiutował w XXIV Olimpiadzie Szachowej**, która odbyła się w miejscowości La Valletta na Malcie. **Grał na drugiej szachownicy rezerwowej**. Kiedy na starcie „zrobił” 3 punkty z 3 partii, zyskał uznanie drużyny i wobec niedyspozycji Poługajewskiego i Tala, rozegrał, podobnie jak ówczesny mistrz świata Karpow, najwięcej partii w zespole. **Z wynikiem 9,5 punktu z 12 partii zdobył brązowy medal za wynik indywidualny** na swojej szachownicy. Przegrał tylko raz. Jego pogromcą był brat słynnego bułgarskiego arcymistrza Kiryła Georgiewa, mistrz międzynarodowy Krum Georgiew.

Dwa lata później, Kasparow gra w XXV Olimpiadzie Szachowej w Lucernie już na drugiej szachownicy. Przewodzi nadal Karpow. Zdobywa ponownie brązowy medal za **rezultat 8,5 punktu z 11 partii**. Tym razem udało mu się uniknąć porażki.

W latach 1986 – 1988 był liderem ekipy ZSRR, a w okresie 1992 – 1996 i w roku 2002 przewodził ekipie Rosji, powstałej na zgliszczach sowieckiego imperium.

XXXV Olimpiada Szachowa w Bledzie, w 2002 roku, zakończyła „przygodę” Kasparowa w zmaganiach olimpijskich. Udział był udany. Zdobyl złoty medal za najlepszy wynik rankingowy (2933 punkty ELO) znacznie wyprzedzając srebrnego medalistę Akopjana (2827 ELO).

Bilans Kasparowa ze wszystkich startów olimpijskich jest imponujący: 50 wygranych partii, 29 remisów i zaledwie 3 porażki.



Mistrzostwa świata juniorów, Dortmund 1980

Autor zdjęć Gerard Hund

Fotografia 1: Kasparow (po lewej) – Karolyi (Węgry)

Fotografia 2: Kasparow (po lewej) – Sanchez B. (Chile)



106.Obrona hetmańsko – indyjska [E17] XXIV Olimpiada Szachowa, La Valletta 1980

IM Kasparow (ZSRR) 2595 – GM Marjanović (Jugosławia) 2490

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2 Ge7 6.0–0 0–0 7.d5!? (7.Sc3 Se4) 7...ed5 8.Sh4! (Wykrzyknik postawiony przez Poługajewskiego) 8...c6 9.cd5 Sd5 10.Sf5 Sc7 (10...Gc5 11.e4 Se7 12.Sg7! Kg7 13.b4 z lepszą grą białych) 11.Sc3 d5 12.e4 Gf6 13.ed5! (Tylko do równej gry prowadziło 13.Hg4) 13...cd5 (13...Sd5 14.Sd5 cd5 15.Se3 Sc6 16.Sd5) 14.Gf4 Sba6 15.We1 Hd7?! (15...Sc5; 15...Gc8) 16.Gh3 (16.Hg4 Gc8 17.Se7 He7) 16...Kh8? (16...Hd8; 16...Hc6) 17.Se4 Gb2 18.Sg5 Hc6 (18...Se6 19.Sd6 z groźbą 20.Hc2) 19.Se7 Hf6 20.Sh7! Hd4 21.Hh5 g6 22.Hh4 Ga1 23.Sf6 (23.Sf6 Kg7 24.Hh6 Kf6 25.Gg5 i mat) i czarne poddały się.

107.Obrona sycylijska [B96] XXIV Olimpiada Szachowa, La Valletta 1980

IM Georgiew Kr. (Bulgaria) 2465 – IM Kasparow (ZSRR) 2595

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Gg5 e6 7.f4 Hc7 8.Hf3 b5 9.0–0–0 b4 10.e5 Gb7 11.Scb5 ab5 12.Gb5 Sfd7 13.Se6 fe6 14.Hh3 Kf7 15.f5 Ge4 16.fe6 Kg8 17.Hb3 Gc2 18.Hc2 Hc2 19.Kc2 Se5 20.e7 Ge7 21.Ge7 Sbc6 22.Gd6 Wa5 23.Wd5 Wb5 24.Wb5 Sd4 25.Kb1 Sb5 26.Ge5 Kf7 27.Wc1 Ke6 28.Wc5 Sd6 29.Kc2 Wf8 30.Gd4 Wf1 31.We5 Kd7 32.Gc5 Kc6 33.Gb4 Wf2 34.Kc1 Sb7 35.Wg5 g6 36.a3 We2 37.Kb1 Wf2 38.Ka2 Sd8 39.Wc5 Kb7 40.Wd5 Sc6 41.Gc3 Wg2 42.Wd7 Kb6 43.Wh7 Kb5 44.Kb3 Wg4 45.Wd7 Wh4 46.Wd2 Wh3 47.Wg2 Sd4 48.Ka2 Sf5 49.Ge5 We3 50.Gb8 We6 51.Wg4 Se7 52.Gg3 Sc6 53.a4 Kc5 54.Ka3 Wf6 55.b3 Kd5 56.Wg5 Ke4 57.Wc5 We6 58.a5 Kd3 59.b4 Sd4 60.Ge5 Sf3 61.Gb2 Sd2 62.Wc3 Ke2 63.Ka4 i czarne wreszcie poddały się. Największa sensacja Olimpiady!

108.Obrona hetmańsko – indyjska [E18] XXIV Olimpiada Szachowa, La Valletta 1980

IM Kasparow (ZSRR) 2595 – IM Ligterink (Holandia) 2455

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2 Ge7 6.Sc3 Se4 7.Gd2 Gf6 8.0–0 0–0 9.Wc1 c5 10.d5 ed5 11.cd5 Sd2 12.Sd2 d6 13.Sde4 We8 14.Hd2 a6 15.b4 Ge7 16.bc5 bc5 17.Hf4 Hc7 18.Sa4 Ha5 19.Wb1 Gd5 20.Sb6 Ge4 21.Ge4 Wa7 22.Sc8! Sc6 (22...Wc8 23.Hf5) 23.Sa7 Sa7 24.Gd5 (24... Gf6 25.Wb7) i czarne poddały się.

**III Liga Dolnośląska 2013/2014**

16 marca została rozegrana ostatnia runda. Wszystkie zespoły grały w jednym miejscu, w Hali Sportowej Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Żarówie. Triumfatorami zostali szachiści z Radkowa – gratulujemy awansu do II ligi! Zespoły, które zajęły miejsca 10 – 12 spadają do IV ligi.

I	II	III	IV
1.	UKS GIECEK RADKÓW	18,0	35,0
2.	WKSz HETMAN WROCŁAW	16,0	33,5
3.	MUKS MDK ŚRÓDMIEŚCIE WROCŁAW	16,0	32,0
4.	WOK WAŁBRZYCH	15,0	29,5
5.	MUKS MDK FABRYCZNA WROCŁAW	12,0	28,5
6.	WKSz WOŁÓW	10,0	25,5
7.	MKS POGOŃ OLEŚNICA	9,0	27,5
8.	UKS DEBIUT PRZEDWOJÓW	9,0	25,5
9.	MGLKS PARNAS OŁAWA	8,0	23,5
10.	LZS MEWA GOLISZÓW	7,0	25,5
11.	GLKS GONIEC ŻARÓW	7,0	23,0
12.	KSz POLANICA ZDRÓJ	5,0	21,0

**109.Partia angielska [A38]
III Liga Dolnośląska 2013/2014
Runda 11, 16 marca 2014**

Kolasiński (Hetman) 1978 – Łaszewicz (Giecek) 2155

1.Sf3 Sf6 2.c4 c5 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.0-0 0-0 6.Sc3 Sc6 7.Wb1 d5 8.cd5 Sd5 9.Sd5 Hd5 10.b3 Gf5 11.d3 Hd7 12.Gb2 e5 13.Hc1 b6 14.We1 Wac8 15.Gc3 Wfe8 16.Hb2 Sd4 17.Wbd1 Wcd8 18.Hc1 Gg4 19.Gd4 ed4 20.Hf4 We7 21.Wb1 Wde8 22.Hd2 a5 23.a3 Ge6 24.e4 de3 25.fe3 Gh6 26.Hc2 Wd8 27.Se5 Gb3 28.Hb2 We5 29.He5 Hd3 30.Gf1 Hd2 31.We2 Hd5 32.Hd5 Gd5 33.Wb6 Gc4 34.We1 Gf1 35.Kf1 Wd3 36.Wa1 Ge3 37.Ke2 Wc3 38.Wa6 Gd4 39.Wa2 h5 40.Wa5 h4 41.gh4 Wh3 42.Kf1 Wh4 43.Wa8 Kg7 44.a4 Wg4 45.Wg2 Wf4 46.Ke2 c4 47.a5 We4 48.Kd2 We5 49.Wg4 Wd5 50.Kc2 f5 51.Wh4 g5 52.Whh8 Ge3 53.Whd8 Wd8 54.Wd8 f4 55.Wc8 f3 56.Kd1 Kg6 57.Wc4 Kf5 58.h3 i czarne poddały się.



110.Partia pionem hetmańskim [D02]

III Liga Dolnośląska 2013/2014

Runda 11, 16 marca 2014

Machlowski (Giecek) 2107 – Bęś (Hetman) 2042

1.g3 d5 2.Sf3 c5 3.Gg2 Sc6 4.d4 Sf6 5.0–0 cd4 6.Sd4 e5 7.Sc6 bc6 8.c4 Ge7 9.Gg5 0–0 10.Sc3 Wb8 11.Gf6 Gf6 12.cd5 cd5 13.Gd5 Gh3 14.We1 Wb2 15.Hc1 Wb4 16.Ha3 Wd4 17.Wad1 Ge7 18.Hb3 Ha5 19.e3 Wb4 20.Hc2 Wc8 21.Hd3 Wb2 22.Se4 Gg4 23.Wb1 Wcc2 24.Gb3 Wb1 25.Wb1 Wc8 26.Kg2 Wd8 27.Hc4 Ge6 28.Hc2 Gd5 29.Gd5 Hd5 30.Kg1 h6 31.Ha4 Wc8 32.Wd1 Hc6 33.Hc6 Wc6 34.Wd7 We6 35.Wa7 f5 36.Sc3 Gc5 37.Wc7 Gb6 38.Wb7 f4 39.Sd5 Gc5 40.gf4 e4 41.Sc3 Gb6 42.f5 Wc6 43.Se4 Ga5 44.Kg2 Wc2 45.f6 gf6 46.Sf6 Kf8 47.a3 Wc3 48.Se4 Wa3 49.Wh7 Wa4 50.Kf3 Ge1 51.Wh6 Kg7 52.We6 Wa8 53.Kg4 Kf7 54.Sg5 Kg7 55.f4 Wa2 56.h3 Wg2 57.Kf5 Wa2 58.e4 Gd2 59.We7 Kf8 60.Kf6 Wa6 61.Se6 Kg8 62.Kg6 Wa8 63.e5 Gb4 64.Wb7 Gc3 65.Sg5 Wa6 66.e6 Wa8 67.f5 Ge5 68.f6 Wf8 69.Wg7 Kh8 70.Sf7 Wf7 71.ef7 i czarne poddały się.

111.Obrona sycylijska [B50]

III Liga Dolnośląska 2013/2014

Runda 11, 16 marca 2014

Kumala (Hetman) 2013 – Gromczak (Giecek) 2038

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.b3 d6 4.Gb2 Sf6 5.Gb5 Gd7 6.Gd7 Hd7 7.He2 Sc6 8.d4 cd4 9.Sd4 Ge7 10.c4 0–0 11.0–0 Wfe8 12.Sd2 Sd4 13.Gd4 Hc6 14.Wfd1 Sd7 15.b4 Ha4 16.a3 Gf6 17.Gf6 Sf6 18.Sf3 Hc6 19.e5 de5 20.Se5 Hc7 21.Wd4 Wed8 22.Wad1 Wd4 23.Wd4 Wd8 24.Hd3 Wd4 25.Hd4 b5 26.c5 Sd5 27.h3 a6 28.Sg4 Hf4 29.Hf4 Sf4 30.Se5 Sd5 31.Kf1 Kf8 32.Ke2 f6 33.Sd7 Ke7 34.Sb8 Sc7 35.Sc6 i remis.

112.Partia hiszpańska [C68]

III Liga Dolnośląska 2013/2014

Runda 11, 16 marca 2014

Szydelko M. (Giecek) 1880 – Szczepaniak (Hetman) 2018

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Gc6 dc6 5.d4 ed4 6.Hd4 Hd4 7.Sd4 Gd7 8.0–0 0–0 9.Sc3 Se7 10.Gg5 f6 11.Ge3 c5 12.Sde2 Sc6 13.Wad1 Gd6 14.Sd5 Se5 15.b3 Ge6 16.Sef4 Gf7 17.f3 Whe8 18.c4 Gf8 19.Gf2 c6 20.Sb6 Kc7 21.Sa4 b6 22.Wfe1 Kb7 23.Sb2 b5 24.cb5 ab5 25.Sfd3 Sd3 26.Sd3 c4 27.bc4 Gc4 28.Sc5 Gc5 29.Gc5 Ga2 30.Wa1 Wa8 31.Wed1 Ge6 32.Kf2 Kc7 33.g3 Wa1 34.Wa1 Gc8 35.Ke3 f5 36.Wa7 Gb7 37.Kf4 fe4 38.fe4 Kb8 39.Wa2 g5 40.Ke3 Gc8 41.Kd4 Wd8 42.Ke5 We8 43.Kd4 h5 44.Gd6 Kb7 45.Gc5 Kb8 46.Ke3 i remis.



113.Obrona skandynawska [B01]

III Liga Dolnośląska 2013/2014

Runda 11, 16 marca 2014

Bienias (Hetman) 1880 – Pyka (Giecek) 2018

1.e4 d5 2.ed5 Sf6 3.Sf3 Sd5 4.d4 g6 5.c4 Sb6 6.Sc3 Gg7 7.Ge3 0–0
8.Wc1 Sc6 9.d5 Se5 10.Se5 Ge5 11.Ge2 e6 12.Hd2 ed5 13.Sd5 Ge6 14.Wd1 c6
15.Sb6 ab6 16.f4 Hd2 17.Wd2 Gc7 18.a3 Wfe8 19.Kf2 f6 20.Wc1 Gf5 21.Wc3
We7 22.g3 Ge4 23.Gf3 Wae8 24.Ge4 We4 25.Wd7 W4e7 26.We7 We7 27.Wb3
c5 28.Wd3 Kf7 29.Wd5 Ke8 30.Kf3 Wd7 31.Ke4 f5 32.Kd3 Ke7 33.b4 Wd5
34.cd5 cb4 35.ab4 Kd6 36.Kc4 b5 37.Kb5 Kd5 38.Gc5 Ke4 39.Gb6 Gd6 40.Gc5
Gc7 41.Gb6 Gd6 42.Gc5 i remis.



Mecz Hetman (po lewej) – Giecek
Na pierwszym planie: Kolasiński – Łaszewicz
Autor zdjęcia: Artur Adamek



IV Olimpiada Szachowa Praga 1931

Kolejna, czwarta Olimpiada zorganizowana została w Pradze. Czesi ubiegali się o powierzenie organizacji imprezy, chcąc połączyć ją z uroczystościami obchodów 50-lecia istnienia Czechosłowackiego Związku Szachowego.

Począwszy Olimpiady w Pradze, każda drużyna miała składać się z czterech zawodników zasadniczych i jednego rezerwowego, ustawionych według siły gry, w kolejności zgłoszonej przed zawodami i której to nie wolno było zmieniać do końca Olimpiady: gracze mogli przesuwac się tylko do góry. Na przykład lider zespołu mógł grać wyłącznie na pierwszej szachownicy, a gracz rezerwowo – tylko na czwartej.

Do Pragi przyjechało 19 reprezentacji. Zgłoszone wcześniej drużyny Belgii, Estonii i Finlandii nie dojechały, ale rekord hamburski uczestnictwa został pobity!

Rozgrywki poprzedzone szumną reklamą, przeprowadzono w kawiarni „U Novaku” (Praga II, ulica Vodičkova), gdzie blisko 800 widzów codziennie śledziło przebieg rywalizacji, w której, jak zawsze, nie zabrakło niezwykle dramatycznych i niespodziewanych momentów! Wstęp na salę gry był płatny i wynosił 2,40 korony przy każdym wejściu. W pierwszym tygodniu Olimpiady grano po dwie rundy dziennie, co oznaczało często dziesięciogodzinny „dzień” pracy!

Dokładny opis zmagania, runda po rundzie, galerię zdjęć, najciekawsze wydarzenia i ciekawostki dotyczące tej Olimpiady znajdziemy w monografii „Druga Olimpiada Szachowa – Haga 1928” – więcej szczegółów pod adresem <http://chess.comrel.pl>.

114.Obrona słowiańska [D18] IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931

Golmayo de la Torriente (Hiszpania) – Rosselli del Turco (Włochy)

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.c4 c6 4.Sc3 dc4 5.a4 Gf5 6.e3 Sa6 7.Gc4 Sb4 8.0–0 e6 9.He2 Ge7 10.e4 Gg4 11.Ge3 0–0 12.Wac1 Ha5 13.h3 Gh5 14.g4 Gg6 15.Sd2 h6 16.f4 Wfe8 17.Wf2 Sfd5?? (*Niezrozumiała decyzja. Naturalne było 17...Wad8*) 18.f5! (*Teraz białe zdobywają figurę i ich wygrana nie budzi wątpliwości*) 18...ef5 19.gf5 Gh7 20.ed5 Gg5 21.Sf1 cd5 22.Gb5 We7 23.Hd2 a6 24.Gg5 hg5 25.Sd5 ab5 26.Se7 i czarne poddały się.



Autor zdjęcia: Andrzej Filipowicz
Kawiarnia „U Novaku” – miejsce IV Olimpiady Szachowej

**Końcowe rezultaty:**

1.	USA	48,0
2.	POLSKA	47,0
3.	CZECHOSŁOWACJA	46,5
4.	JUGOSŁAWIA	46,0
5.	NIEMCY	45,5
6.	ŁOTWA	45,5
7.	SZWECJA	45,5
8.	AUSTRIA	45,0
9.	ANGLIA	44,0
10.	WĘGRY	39,5
11.	HOLANDIA	35,0
12.	SZWAJCARIA	34,0
13.	LITWA	30,5
14.	FRANCJA	29,5
15.	RUMUNIA	28,0
16.	WŁOCHY	24,0
17.	DANIA	19,5
18.	NORWEGIA	15,5
19.	HISZPANIA	15,5

**115.Gambit hetmański [D43]
IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931**

Monticelli (Włochy) – Tartakower (Polska)

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.c4 e6 4.Gg5 Ge7 5.Sc3 Sbd7 6.e3 c6 7.Gd3 dc4 8.Gc4 Sd5 9.Ge7 He7 10.Hc2 b6 11.0–0 Gb7 12.Sd5 ed5 13.Gd3 g6 14.e4 de4 15.Ge4 Hd6 16.Wac1 Wc8 17.Se5 0–0 18.Sc6 Sf6 19.d5?? Wfe8! 20.Wfe1? (20.Gf3) 20...Se4 21.We4 Hd5! 22.We8 We8 23.f3 Gc6 24.Hc6 We1 25.Kf2 Hd2 26.Kg3 Hc1 i białe poddały się.

**116.Gambit hetmański [D26]
IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931**

Johner (Szwajcaria) – Rubinstein (Polska)

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Sf3 Sf6 4.e3 e6 5.Sc3 c5 6.Gc4 a6 7.Gd3 b5 8.dc5 Gc5 9.a3 Gb7 10.b4 Gd6 11.Gb2 He7 12.He2 Sbd7 13.0–0 0–0 14.Wac1 Se5 15.Se5 Ge5 16.Wfd1 Wac8 17.Sa2 Gb8? (Do przewagi prowadziło 17...Gb2) 18.Gd4 Wfd8 19.Sc3 Sd7 20.f4 e5 21.fe5 Se5 22.Gf5 Sf3?? (Po 22...Sd7 partia była równa) 23.gf3 Hg5 24.Hg2 (24...Hf5?? 25.Hg7 mat) i czarne poddały się.



**117.Obrona słowiańska [D46]
IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931**

Stahlberg (Szwecja) – Cruusberg (Dania)

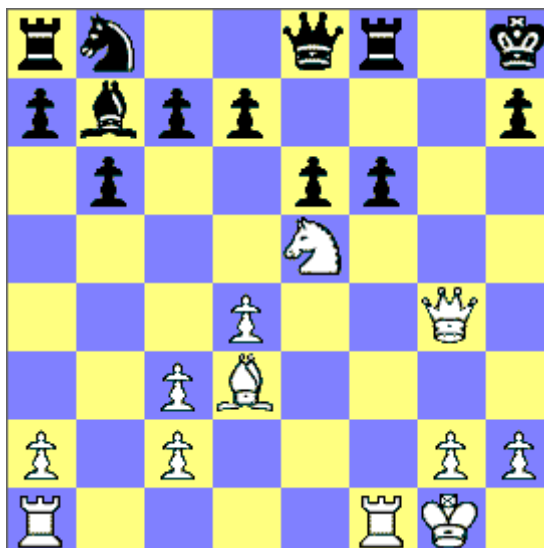
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 Sbd7 5.e3 c6 6.Gd3 Gd6 7.e4 de4 8.Se4 Se4 9.Ge4 Gb4 10.Gd2 Gd2 11.Hd2 0–0 12.0–0 Sf6 13.Gc2 b6 14.Wad1 Gb7 15.Hf4 He7 16.Hh4 h6 17.Wfe1 Hb4 18.b3 c5 19.Se5 Wad8 20.We3 Wd6 21.a3 Ha3 22.Wg3 Kh8 23.Wg7 Kg7 24.Hg3 Kh8 25.Hf4 Kg7 26.Hg3 Kh8 27.Hf4 Kg7 28.Sg4 Sg4 29.Hg4 Kf6 30.Hh4 Kg7 31.Hg4 Kf6 32.Hh4 Kg7 33.Hg3 Kf6 34.Hd6 Hb2 35.Hf8 Hc2 36.Hh6 Ke7 37.Hd2 Hb3 38.dc5 bc5 39.Hd8 i mat.

Zapis dostępny w bazach internetowych liczy tylko 35 posunięć **i jest błędny!** My podajemy na podstawie raportu olimpijskiego, jaki zamieściło pismo szwedzkie „Tidskrift För Schack” w podwójnym numerze 8 – 9 w 1931 roku.

**118.Gambit Stauntona [A82]
IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931**

Addicks (Holandia) – Hellmann (Włochy)

1.d4 f5 2.e4 fe4 3.Sc3 Sf6 4.f3 ef3 5.Sf3 e6 6.Gd3 Gb4 7.0–0 Gc3 8.bc3 0–0 9.He2 b6 10.Gg5 Gb7 11.Se5 He8 12.Gf6 gf6 13.Hg4 Kh8



14.Sg6 hg6 15.Gg6 He7 16.Hh5 Kg8 17.Wf4 f5 18.Wh4 Hg7 19.Gh7 Kh8 20.Gf5 Kg8 21.Gh7 Kh8 22.Ge4 Kg8 23.Gb7 Wf5 24.He2 i czarne poddały się.



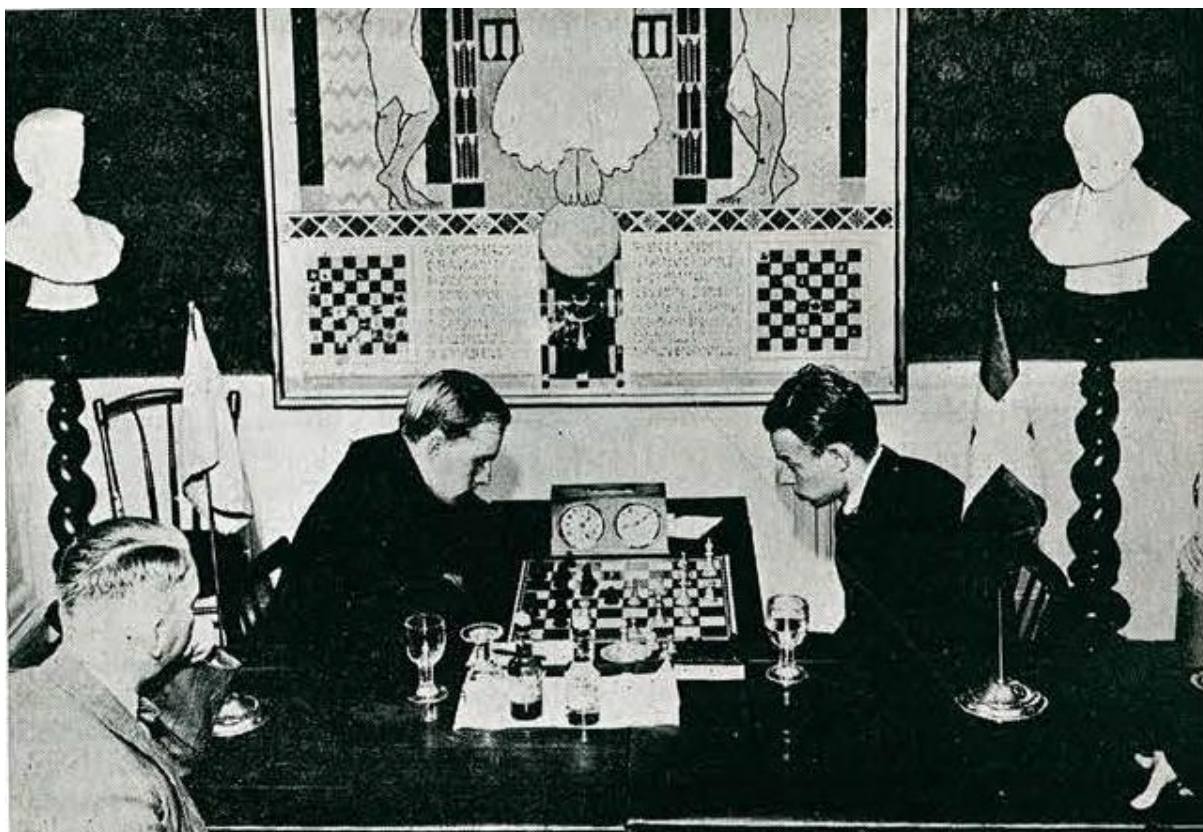
PRASA Z DAWNYCH LAT...

Po lipcowej, III Olimpiadzie Szachowej w Hamburgu, w dniach 16 – 24 sierpnia 1930 roku, Szwedzi zorganizowali w Sztokholmie **Festiwal Krajów Skandynawskich w kategorii indywidualnej i drużynowej**. Oprócz gospodarzy przyjechali szachiści z Danii, Norwegii i Finlandii.

Korzystając z prasy szwedzkiej i fińskiej (dzienników i miesięczników), podajemy szczegóły tej ciekawej imprezy. W turnieju indywidualnym zagrali Andersen (Dania), Christoffersen (Norwegia), Czepurnow (Finlandia) i wielka nadzieja szachów szwedzkich – Stahlberg.

Turniej indywidualny (numery zawodników według losowania):

	1	2	3	4	Razem	Miejsce
1. Andersen E.		1, 1	$\frac{1}{2}$, 1	$\frac{1}{2}$, 1	5,0	I
2. Christoffersen	0, 0		0, 0	0, 0	0,0	IV
3. Stahlberg	$\frac{1}{2}$, 0	1, 1		1, 1	4,5	II
4. Czepurnow	$\frac{1}{2}$, 0	1, 1	0, 0		2,5	III



Trwa partia Andersen (po prawej) – Stahlberg
Zdjęcie: Tidskrift För Schack, numer 9/1930 r.



Przebieg rozgrywek drużynowych był następujący:

Runda 1

<i>Finlandia</i>	<i>1,5:2,5</i>	<i>Norwegia</i>
Czepurnow	1:0	Christoffersen
Rahm	0:1	Storm Herseth
Terho	0:1	Olsen O.
Krogius	0,5:0,5	Halvorsen

<i>Szwecja</i>	<i>3:1</i>	<i>Dania</i>
Nilsson A.	0,5:0,5	Ruben
Berndtsson	0,5:0,5	Desler
Stoltz	1:0	Gemzoe
Lundin	1:0	Hage

Runda 2

<i>Finlandia</i>	<i>0,5:3,5</i>	<i>Szwecja</i>
Czepurnow	0:1	Nilsson A.
Rahm	0,5:0,5	Berndtsson
Terho	0:1	Stoltz
Krogius	0:1	Lundin

<i>Norwegia</i>	<i>2:2</i>	<i>Dania</i>
Storm Herseth	1:0	Ruben
Olsen O.	0:1	Desler
Halvorsen	0,5:0,5	Gemzoe
Gulbrandsen	0,5:0,5	Hage

Runda 3

<i>Dania</i>	<i>3:1</i>	<i>Finlandia</i>
Ruben	1:0	Czepurnow
Desler	0,5:0,5	Rahm
Gemzoe	1:0	Terho
Hage	0,5:0,5	Krogius

<i>Szwecja</i>	<i>4:0</i>	<i>Norwegia</i>
Nilsson A.	1:0	Storm Herseth
Berndtsson	1:0	Olsen O.
Stoltz	1:0	Halvorsen
Lundin	1:0	Gulbrandsen



Mecz Szwecja – Dania

Od lewej: Allan Nilsson, K. Ruben, A. Desler i K. Berndtsson

Zdjęcie: Tidskrift För Schack, numer 9/1930 r.

Turniej drużynowy (numery zespołów według losowania):

	1	2	3	4	Razem	Miejsce
1. Finlandia		½	1	1 ½	3,0	IV
2. Szwecja	3 ½		3	4	10,5	I
3. Dania	3	1		2	6,0	II
4. Norwegia	2 ½	0	2		4,5	III

119.Obrona półsłowiańska [D46]

Turniej indywidualny, Sztokholm 1930

Andersen E. (Dania) – Christoffersen (Norwegia)

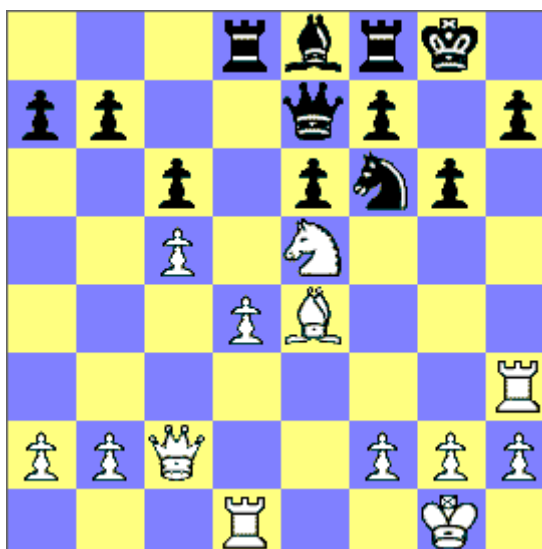
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.e3 c6 5.Sf3 Sbd7 6.Gd3 Ge7 7.0–0 Hc7 (*Lep-sze było 7...b6 z następnym 8...Gb7*) 8.e4 de4 9.Se4 c5 10.We1 b6 11.Gg5 cd4? 12.Sd4 Gb7 13.Sb5 Hb8 14.Gh4 a6 15.Gg3 e5 16.Sf6 gf6 17.Sd4! Sc5 18.Gf5 Hd6 19.b4 Wd8 20.bc5 Hd4 21.cb6 Hc4 22.Hh5 Wd4 23.Wad1 Hd5 24.Gh3 0–0? 25.Wd4 Hd4 26.Gf5 i czarne poddały się. **Uwagi: Gösta Stoltz, 1930 r.**



120.Obrona słowiańska [D31]
Turniej indywidualny, Sztokholm 1930

Stahlberg (Szwecja) – Czepurnow (Finlandia)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 e6 4.Sf3 Gd6 5.e4 de4 6.Se4 Sf6 7.Gd3 (*Dobre było 7.Sd6*) 7...Se4 8.Ge4 Gb4 9.Gd2 (*Można było spróbować 9.Ke2!?*) 9...Ha5 10.0–0 Gd2 11.Sd2 Sd7 12.c5 Hc7 13.Sc4 0–0 14.We1 Sf6 15.Hc2 Gd7 16.We3 g6 17.Se5 Ge8? (*Naturalne było 17...Wfd8*) 18.Wh3 Wd8 19.Wd1 He7



20.He2! Se4 21.He4 Hc5 22.Hh4 i czarne poddały się. **Uwagi: Gösta Stoltz, 1930 r.**

121.Gambit hetmański [D55]
Turniej drużynowy, Sztokholm 1930

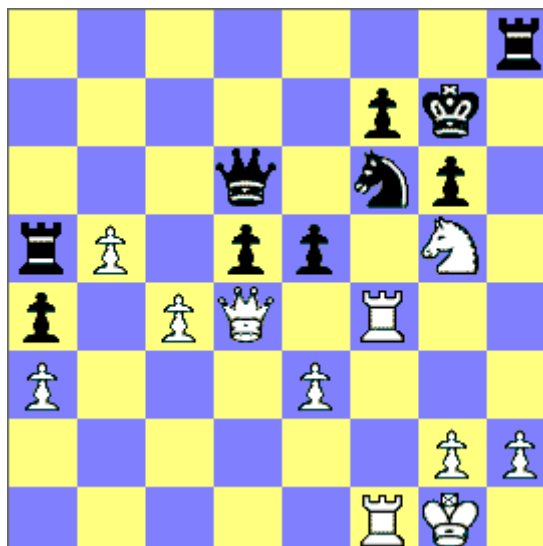
Hage (Dania) – Lundin (Szwecja)

1.d4 Sf6 2.Sf3 d5 3.c4 c6 4.Sc3 e6 5.Gg5 Ge7 6.e3 0–0 7.Hc2 Se4 8.Ge7 He7 9.Wc1 Sd7 10.Se4 de4 11.He4 Hb4 12.Kd1 Hb2 13.Gd3 Sf6 14.Hh4 c5 15.g4 Gd7 16.g5 Ga4 17.Wc2 Sh5 18.Hh5 g6 19.Hh6 cd4 20.ed4 Hc3 21.Se1 Wad8 22.Ke2 Gc2 23.Sc2 e5 24.f3 ed4 25.Wd1 Wfe8 26.Kf2 Hb2 27.Kg3 We2 28.Se1 Wde8 29.Ge2 He2 30.Wb1 d3 31.Sd3 Hd3 32.Wb7 Hd6 33.Kf2 i białe równocześnie poddały się.



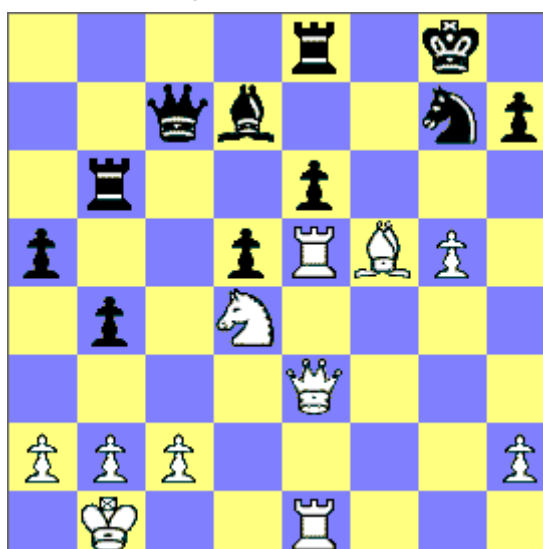
PRAKTYKA SZACHOWA

122. Pozycja z partii XIII Olimpiada Szachowa, Monachium 1958 GM Larsen (Dania) – Raizman (Francja)



Posunięcie białych. Białym grozi strata wieży – znalazły jednak pomysłów obronę, dzięki czemu nie tylko uniknęły strat, ale nadto szybko wygrały. Jak? (*Miesięcznik Szachy, numer 2/1959*)

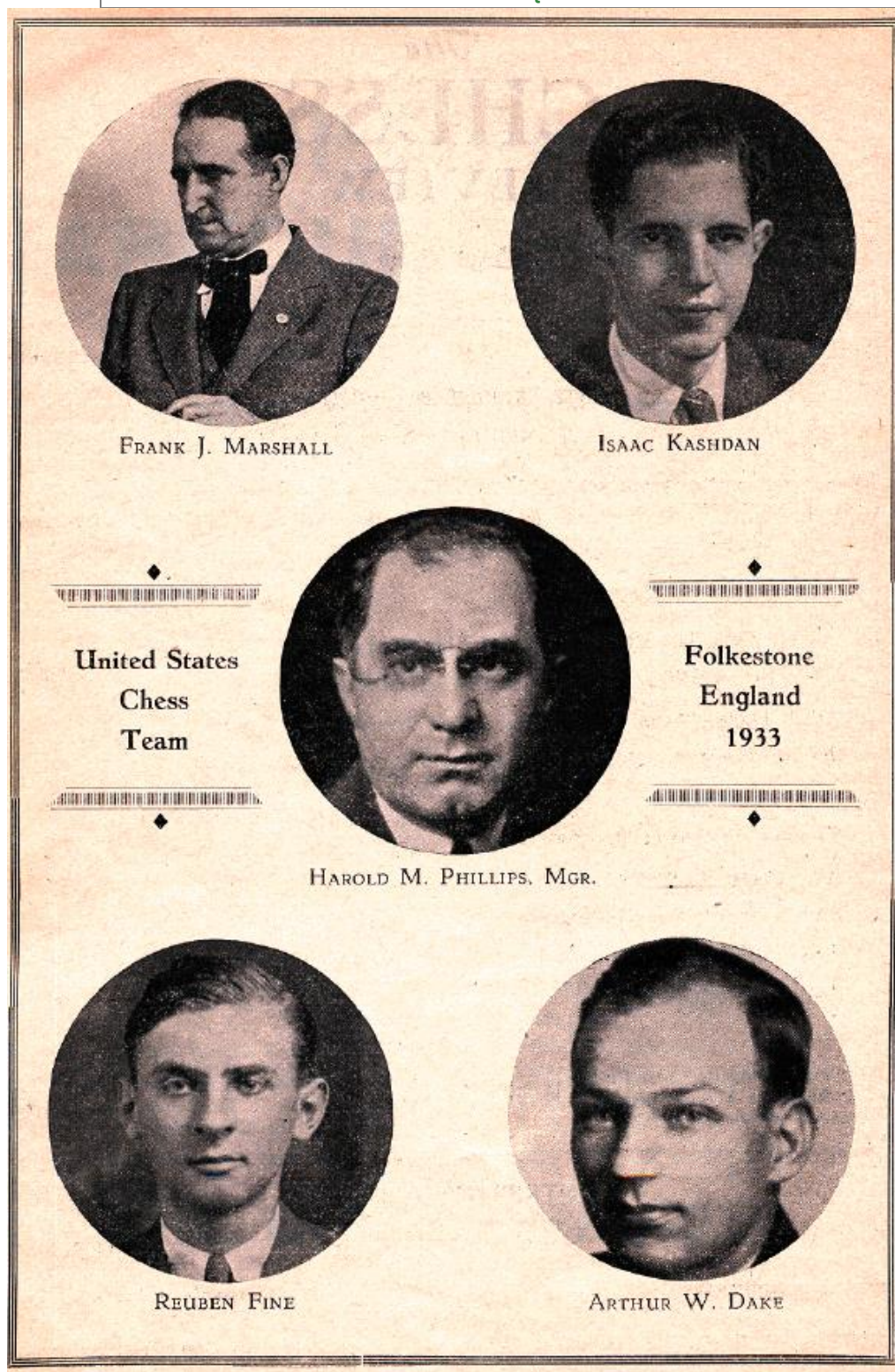
123. Pozycja z partii XIII Olimpiada Szachowa, Monachium 1958 Sternier (Szwecja) – IM Czerniak (Izrael)



Posunięcie białych. Białe mają wygraną pozycję. Dlatego wygrały w kilku ruchach. Jak? (*Miesięcznik Szachy, numer 2/1959*)



GALERIA UNIKALNYCH ZDJĘĆ



**Prezentacja składu ekipy USA szykującej się do udziału w V Olimpiadzie Szachowej w Folkestone (lipiec 1933 r.)
Zdjęcie: Chess Review, numer 5/1933 r.**



PANIE GRAJĄ W SZACHY....

Zamieszczamy, jako pierwsi **nieznane partie kobiet** rozegrane w turniejach w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku! Partii nie publikowano, bowiem panie grały wówczas dość słabo i „podstawki” były na porządku dziennym!

Nasz **wybór dotyczy jednak partii wartościowych!**

124.Obrona francuska [C02] Turniej I strefy FIDE, Herceg-Novi 1954

Kattinger (Austria) – Roodzant (Holandia)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Sc6 5.Sf3 Hb6 6.a3 cd4 7.cd4 Sge7 8.b4 Sf5 9.Gb2 Ge7 10.Ge2 Gd7 11.0–0 0–0 12.Kh1 Wac8 13.g4 Sh4 14.Sh4 Gh4 15.f4 Ge7 16.Hd3 f6 17.Wf3 fe5 18.de5 Hd8 19.Sd2 Ge8 20.Waf1 g6 21.Wg1 Hc7 22.Sb3 b6 23.Wc1 Hd7 24.Hd2 Gf7 25.Gb5 Hb7 26.Wg1 Wfd8 27.Sd4 Sd4 28.Gd4 Wc7 29.Wh3 Wdc8 30.Gd3 Ge8 31.f5 Wc4 32.fg6 Wd4 33.Wh7 Wd3 34.Wh8 i czarne poddały się. *Katharina Roodzant miała wówczas już 57 lat, to też nie łatwo jej się grało w silnym turnieju strefowym. Urodziła się jako pierwsza córka po czterech chłopcach. Ostatecznie miała dziesięcioro rodzeństwa. W 1918 roku wyszła za mąż. Jej mąż był wielkim fanem szachów. Pewnego razu, kiedy tylko spojrzawszy na szachownicę, od razu rozwiązała zadanie, jej mąż Dawid włożył wiele wysiłku w szkoleniu żony w sporcie szachowym. Dzięki temu szybko znalazła się w czołówce światowej (1929 rok). Zakończyła karierę, gdy jej mąż ciężko zachorował. Jeszcze zagrała w Pierwszej Olimpiadzie Szachowej Kobiet w Emmen w 1957 roku. Sporadycznie występowała w małych turniejach mając... 100 lat. Zmarła w Rotterdamie, w 1999 roku w wieku 102 lat.*

125.Obrona francuska [C18] Turniej III strefy FIDE, Lipsk 1954

Kertesz (Węgry) – WIM Sucha (Czechosłowacja)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Gb4 4.e5 c5 5.a3 Gc3 6.bc3 c4 7.Hg4 g6 8.Sh3 Ha5 9.Gb2 Gd7 10.Ge2 Ga4 11.Kd2 Sc6 12.Hf4 h6 13.g4 Sge7 14.He3 Kd7 15.f4 Waf8 16.Sf2 f6 17.Whf1 f5 18.h3 Wf7 19.Sh1 Wg8 20.Sg3 Wfg7 21.gf5 Sf5 22.Sf5 gf5 23.Wg1 Hb6 24.Wg7 Wg7 25.Wb1 Sa5 26.Gd1 Hd8 27.Gf3 Hg8 28.Hf2 Wg3 29.Gg4 Wg4 30.hg4 fg4 31.Wg1 Hg6 32.Kc1 h5 33.Wg2 Sc6 34.Kb1 Se7 35.Gc1 Sf5 36.Ge3 h4 37.Hg1 g3 38.Gf2 Gc2 39.Kc2 Se3 40.Kb2 Hc2 41.Ka1 Hc3 42.Ka2 Hb3 i białe poddały się.



126.Obrona sycylijska [B37] Turniej międzynarodowy, Opatija 1953

Bussers (Jugosławia) – WIM Karff (USA)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 g6 5.c4 Gg7 6.Sc2 d6 7.Ge2 f5 8.ef5 Gf5 9.Se3 Ge6 10.0–0 Sf6 11.Sc3 0–0 12.f4 Se8 13.Sed5 Gd7 14.Hd2 Wc8 15.b3 Sd4 16.Gb2 Se2 17.Se2 e6 18.Se3 He7 19.Gg7 Hg7 20.Wad1 a6 21.Sd4 e5 22.fe5 Wf1 23.Wf1 de5 24.Sf3 Gc6 25.Sg5 Sf6 26.Hd6 Se4 27.He6 i czarne poddały się. *Wielki turniej w Jugosławii przyniósł wyniki: 1. Nedeljko (Jugosławia) 15 punktów z 17 partii, 2. Benini (Włochy) 13,5 p., 3. Lazarević (Jugosławia) 13 p., 4 – 5. Bussers (Jugosławia) i Heemskerck (Holandia) po 11 p., 6 – 7. Roodzant (Holandia) i Nagy (Węgry) po 10 p., 8 – 9. Delak (Jugosławia) i Karff (USA) po 8,5 p., 10 – 12. Timet, Bacić i Velimirović po 8 p., 13. Kudrna 7 p., 14 – 15. Timofiejewa i Vuković (wszystkie sześć Jugosławia) po 6 p., 16 – 17. Hausner (Austria) i Kasakova (Czechosłowacja) po 5 p. i Pudar (Jugosławia) 0,5 p.*

127.Obrona francuska [C16] Turniej III strefy FIDE, Lipsk 1954

Herold (NRD) – Fager (Finlandia)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Gb4 4.e5 Gd7 5.Hg4 g6 6.a3 Ge7 7.Gd3 f6 8.Sf3 c5 9.dc5 f5 10.Hg3 Gc5 11.h4 Hc7 12.h5 Se7 13.hg6 Sg6 14.Wh7 Wh7 15.Hg6 Wf7 16.Sg5 He5 17.Ge3 Ge3 18.Hf7 Kd8 19.Hg8 Kc7 20.fe3 He3 21.Se2 a6 22.Sf7 Kb6 23.Hg5 Hc5 24.Se5 i czarne poddały się.

128.Obrona sycylijska [B95] Turniej III strefy FIDE, Lipsk 1954

Herold (NRD) – Enevoldsen (Dania)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3 a6 6.Ge2 Sf6 7.Gg5 Ge7 8.Hd2 d6 9.0–0–0 h6 10.Gh4 0–0 11.f4 Hc7 12.Sf3 Se8 13.Ge7 He7 14.g4 f6 15.h4 b5 16.g5 fg5 17.hg5 hg5 18.Sg5 Wf6 19.Gh5 Sa5 20.Gf7 Wf7 21.Wh8 i czarne poddały się. *Antonina Enevoldsen i Ingrid Larsen w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych ubiegłego wieku były najlepszymi szachistkami duńskimi. Niestety, ich udział w lipskim turnieju strefowym zakończył się niepowodzeniem. Zajęły odpowiednio 11. i 12. miejsce w stawce 14 rywalek.*



POLACY I POLKI GRAJĄ W SZACHY...

*Publikujemy, zapewne również jako pierwsi, **nieznane partie szachistów oraz szachistek polskich** rozegrane w turniejach w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku! Wybieramy tylko „białe kruki”, czyli zapisy partii z reguły nigdzie nieosiągalne!*

129.Obrona sycylijska [B77]

Mecz Białoruś – Polska, 1955

WIM Zworykina (Białoruś) – WIM Hołuj (Polska)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Ge3 Gg7 7.f3 0–0 8.Hd2 Sc6 9.0–0–0 Sd4 10.Gd4 Ha5 11.Gc4 Ge6 12.Gb3 Gb3 13.cb3 Wfd8 14.Kb1 Wd7 15.g4 Wad8 16.He2 Gh8 17.h4 e5 18.Ge3 d5 19.Gg5 de4 20.Wd7 Wd7 21.Gf6 Gf6 22.fe4 Gg7 23.Sd5 f5 24.gf5 gf5 25.Wg1 Wd5 26.ed5 Hd5 27.Hc2 Hf7 28.Hc8 Hf8 29.He6 Kh8 30.Wc1 Hb4 31.Wc8 Gf8 32.He5 Kg8 33.He6 Kg7 34.Wc7 i czarne poddały się.

130.Debiut Barczy [A07]

Mecz Białoruś – Polska, 1955

WIM Hołuj (Polska) – WIM Zworykina (Białoruś)

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Gg2 Gg7 4.d3 d5 5.Sbd2 0–0 6.0–0 c6 7.e4 de4 8.de4 Hc7 9.He2 e5 10.Sc4 Sbd7 11.Wd1 b5 12.Sd6 Ga6 13.Gg5 Wad8 14.a4 Sc5 15.ab5 Wd6 16.ba6 Wd1 17.Wd1 Wb8 18.c3 Sfe4 19.Ge3 Sa4 20.Ga7 Ha7 21.He4 Wb2 22.Wd2 Wd2 23.Sd2 Ha6 24.Hc6 Hc6 25.Gc6 Sc3 26.Se4 Se2 27.Kg2 h6 28.Gd5 Kf8 29.Gc4 Sd4 30.g4 Ke7 31.h4 f5 32.gf5 gf5 33.Sg3 Kf6 34.Se2 Se6 35.Kg3 Gf8 36.Sc3 Sg7 37.Sd5 Kg6 38.Sc3 Gc5 i białe przekroczyły czas.



KATASTROFY SZACHOWE... (1)

131.Partia angielska [A28]

II Olimpiada Szachowa, Haga 1928

Müller H. (Austria) – Duchamp (Francja)

1.c4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.d4 ed4 5.Sd4 Gb4 6.Gg5 h6 7.Gh4 Se4??
(Początek katastrofy...) 8.Gd8 Sc3 9.Sc6!! Sd1 10.Sb4 i czarne poddały się.



MECZ BIAŁORUŚ - POLSKA, 1955

W 1955 roku zorganizowano mecz **Białoruś – Polska**. Kontynuujemy publikację partii z tego spotkania.

132.Obrona sycylijska [B37] Mecz Białoruś – Polska, 1955

Grąbczewski (Polska) – Weresow (Białoruś)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 g6 5.c4 Gg7 6.Sc2 d6 7.Ge2 Sh6 8.Gd2 f5 9.Hc1 Sf7 10.ef5 gf5 11.0–0 0–0 12.Sc3 e5 13.b4 Ge6 14.Wb1 Wc8 15.Ha3 e4 16.Wfd1 Sfe5 17.Sd5 Gd5 18.cd5 Se7 19.Sd4 Sc4 20.Gc4 Gd4 21.Wbc1 Hb6 22.Hg3 Sg6 23.Gh6 Ge5 24.He3 He3 25.Ge3 a6 26.b5 f4 27.Gb6 Gb2 28.Wc2 ab5 29.Gb3 Ga3 30.We2 Wfe8 31.Gc2 Wc4 32.Gd3 Wb4 33.Wb1 ed3 34.We8 Kf7 35.Wb4 Gb4 36.We4 Gc3 37.Kf1 Kf6 38.Gd4 Kf5 39.f3 b4 40.Gb6 Se5 41.h3 d2 42.We5 Ke5 43.Ke2 Kd5 44.Gd8 Kc4 45.Gg5 b3 46.ab3 Kb3 47.Kd1 Ge5 48.Kd2 b5 49.Ke2 Kc2 50.g3 fg3 51.f4 Gd4 i białe poddały się.

133.Obrona francuska [C13] Mecz Białoruś – Polska, 1955

Weresow (Białoruś) – Gromek (Polska)

1.d4 d5 2.Sc3 Sf6 3.Gg5 e6 4.e4 de4 5.Se4 Ge7 6.Gf6 Gf6 7.Sf3 Sd7 8.Gc4 0–0 9.He2 a6 10.0–0–0 b5 11.Gb3 Gb7 12.d5 ed5 13.Gd5 c6 14.Gb3 Hc7 15.Kb1 a5 16.Hd3 Wad8 17.Seg5 Gg5 18.Sg5 Sf6 19.Gf7 Kh8 20.Hh3 Wd1 21.Wd1 Wd8 22.Wd8 Hd8 23.Kc1 h6 24.Gg6 He7 25.He6 He6 26.Se6 Gc8 27.Sd8 c5 28.f3 a4 29.Sf7 Kg8 30.Sd6 Gd7 31.c4 bc4 32.Gf7 Kf8 33.Gc4 Ke7 34.Sb7 Gc6 35.Sc5 g5 36.Kd2 g4 37.Ke3 gf3 38.gf3 Kd6 39.Sd3 Sd5 40.Kd4 Sb6 i czarne wkrótce poddały się.

134.Debiut Botwinnika [D44] Mecz Białoruś – Polska, 1955

Suetin (Białoruś) – Tarnowski (Polska)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.Gg5 dc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Gh4 g5 9.Sg5 hg5 10.Gg5 Sbd7 11.g3 Ha5 12.ef6 b4 13.Se4 Ga6 14.b3 Hd5 15.f3 Sb6 16.Wc1 Gb5 17.bc4 Sc4 18.Hb3 Sa3 19.Ge3 a5 20.Gb5 Sb5 21.0–0 a4 22.Hc2 Wa6 23.Wf2 b3 24.ab3 ab3 25.Hd3 Wa4 i remis.



**135. Debiut Betbedera – Richtera - Weresowa [D01]
Mecz Białoruś – Polska, 1955**

Weresow (Białoruś) – Gromek (Polska)

1.d4 Sf6 2.Sc3 d5 3.Gg5 Gf5 4.Gf6 ef6 5.e3 c6 6.Gd3 Hd7 7.Sge2 Gb4
8.0–0 0–0 9.e4 de4 10.Se4 Ge4 11.Ge4 f5 12.Gd3 g6 13.Sg3 Wd8 14.Hf3 Gf8
15.c3 Hd5 16.Hd5 Wd5 17.Wfe1 Sd7 18.Se2 Sf6 19.Sf4 i remis.

**136. Partia pionem hetmańskim [D02]
Mecz Białoruś – Polska, 1955**

Branicki (Polska) – Goldienow (Białoruś)

1.d4 Sf6 2.c3 d5 3.Gf4 c6 4.e3 Gf5 5.Sd2 e6 6.Sgf3 h6 7.Se5 Sbd7 8.Ge2
Se5 9.Ge5 Gd6 10.Sf3 0–0 11.0–0 We8 12.h3 Ge4 13.Gd6 Hd6 14.Se5 Sd7
15.Sd7 Hd7 16.f3 Gh7 17.f4 Ge4 18.Gd3 Gd3 19.Hd3 Wac8 20.e4 c5 21.dc5
Wc5 22.b4 Wc4 23.Wad1 Hc8 24.ed5 Wc3 25.Hd4 ed5 26.Hd5 We2 27.Wf2
Wf2 28.Kf2 Hc4 29.Hc4 Wc4 30.a3 Wf4 31.Ke2 We4 32.Kf3 We7 33.Wd8
Kh7 34.Wd3 Kg6 35.Wd6 Kf5 36.Wd5 Ke6 37.Wd3 Wd7 38.Wc3 Kd5 39.Ke3
We7 40.Kd3 f5 41.Wc5 Ke6 42.Kd4 Kf6 43.Wa5 a6 44.b5 We6 45.ba6 Wa6
46.Wa6 ba6 47.a4 g5 48.a5 h5 49.Ke3 Ke5 50.Kf3 f4 51.Kf2 Ke4 52.Ke2 g4
53.hg4 hg4 54.Kd2 Kd4 55.Ke2 Kc3 i białe poddały się.

**137. Obrona Nimzowitscha [E43]
Mecz Białoruś – Polska, 1955**

Saigin (Białoruś) – Gawlikowski (Polska)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 c5 5.Gd3 0–0 6.Sf3 b6 7.0–0 Gc3 8.bc3
Gb7 9.Sd2 cd4 10.cd4 d5 11.Ga3 We8 12.Wc1 Sc6 13.c5 e5 14.Sb3 Wc8
15.We1 Wc7 16.Gb5 e4 17.We2 We6 18.Wec2 Se7 19.cb6 Wc2 20.Hc2 Wb6
21.Ga4 h5 22.Hc7 Hc7 23.Wc7 Sf5 24.h3 Ga6 25.Gc5 We6 26.Ga7 Gc4 27.Sc5
Wd6 28.a3 h4 29.Gc6 g5 30.Sb7 We6 31.Gc5 Sh5 32.Sd8 Wf6 33.Ge8 Shg3
34.Wf7 Se2 35.Kh2 Wf7 36.Gf7 Kg7 37.Ge8 Kf6 38.a4 Sc3 39.a5 Ga6 40.Gc6
Sd1 41.Kg1 i czarne poddały się.



**138.Obrona Grünfelda [D88]
Mecz Białoruś – Polska, 1955**

Suetin (Białoruś) – Witkowski (Polska)

1.c4 Sf6 2.Sc3 d5 3.d4 g6 4.cd5 Sd5 5.e4 Sc3 6.bc3 Gg7 7.Gc4 c5 8.Se2
cd4 9.cd4 Sc6 10.Ge3 0–0 11.0–0 Sa5 12.Gd3 Sc6 13.Gc2 b6 14.Ga4 Sa5
15.Gb5 Gd7 16.Ha4 Gb5 17.Hb5 He8 18.Hb4 Hd7 19.Wac1 Wac8 20.d5 e6
21.Sf4 ed5 22.Sd5 Sc6 23.Ha4 Wfe8 24.Wc4 Hb7 25.Wfc1 b5 26.Hb3 Kh8
27.Wc5 We4 28.Wb5 Hd7 29.Wbc5 h5 30.Hb5 Wd8 31.Hc6 Hc6 32.Wc6 Wd5
33.Wc7 a5 34.Wf7 Wc4 35.Wf1 Wa4 36.Wb1 Wa2 37.Wb8 Kh7 38.g3 Wf5
39.Wa7 Wa1 40.Kg2 i czarne przekroczyły czas.



KATASTROFY SZACHOWE... (2)

**139.Obrona francuska [C13]
III Olimpiada Szachowa, Hamburg 1930**

Yates (Anglia) – Marin V. (Hiszpania)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Gg5 Ge7 5.e5 Se4 6.Ge7 He7 7.Gd3 Sc3
8.bc3 c5 9.Hg4 0–0 10.Sf3 c4?? 11.Gh7 i czarne poddały się.

**140.Gambit hetmański [D64]
III Olimpiada Szachowa, Hamburg 1930**

Olsen O. (Norwegia) – Pietrow (Łotwa)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 Sbd7 5.Gg5 c6 6.e3 Ge7 7.Hc2 0–0 8.a3
We8 9.Wc1 h6 10.h4 hg5 11.hg5 Se4 12.cd5 ed5 13.Se4 de4 14.He4?? Gb4 i
białe poddały się.

**141.Partia pionem hetmańskim [A47]
IV Olimpiada Szachowa, Praga 1931**

Bogoljubow (Niemcy) – Andersen E. (Dania)

1.Sf3 Sf6 2.d4 b6 3.e3 Gb7 4.Gd3 e6 5.0–0 Ge7 6.Sbd2 d5 7.Se5 0–0 8.b3
c5 9.Gb2 Sbd7 10.Hf3 Wc8 11.Wad1 Hc7 12.Hh3 Gd6?? 13.Sd7 (13...Hd7
14.dc5! z następnym 15.Gf6) i czarne poddały się.



Fakty nieznane...

Odcinek 4 (K. Puszczewicz)

Runda trzecia była niezwykle bezkompromisowa. Wystarczy powiedzieć, że z sześciu prowadzących zawodniczek aż cztery doznały goryczy porażki! Jeszcze tylko Ingrid Larsen miała zerowy bilans punktowy. Poniżej oddajemy głos świadkom omawianych wydarzeń....

Runda 3 - 26 grudnia 1949 r.

Wyniki III rundy:

1.	Hermanowa	1 : 0	Mora
2.	Chaude de Silans	0 : 1	Benini
3.	Gresser	1 : 0	Hruškova – Belska
4.	Bykowa	0 : 1	Rubcowa
5.	Keller	½ : ½	Rudenko
6.	Heemskerk	0 : 1	Tranmer
7.	Larsen	0 : 1	Bielowa
8.	Langos	0 : 1	Karff

Po trzech rundach, na czele stawki rywalek znajdowały się Amerykanka Karff i Rosjanka Rubcowa! Dzielone trzecie miejsce zajmowały, obok Włoszki Benini, także Amerykanka Gresser i Rosjanka Bielowa. Był to wymarzony układ tabeli dla kibica tamtych lat, co zrozumie każdy czytelnik choćby trochę orientujący się w sytuacji politycznej „tamtych” lat...

Stan po III rundzie:

1 – 2	Karff i Rubcowa	2,5
3 – 5	Benini, Gresser i Bielowa	2,0
6 – 12	Hermanowa, Chaude de Silans, Keller, Heemskerk, Langos, Rudenko i Mora	1,5
13 – 14	Bykowa i Tranmer	1,0
15	Hruškova – Belska	0,5
16	Larsen	0,0



Trwa trzecia runda. Fotografia: Jabłonski



**Trwa partia Bykowa (po prawej) – Rubcowa
Fotografia: Jabłonski**



Przebieg trzeciej rundy opowie nam arcymistrz Lewenfisch.

Jeśli prowadzi czwórka, a w grupie pościgowej znajduje się kolejna piątka, to atmosfera także w turnieju szachowym jest napięta. I rzeczywiście, trzecia runda okazała się niezwykle bojowa. **Wszystkie szachistki były „agresywnie” nastrojone.** Chociaż wiele zawodniczek po raz pierwszy doznało goryczy porażki, przyjaźnie podawały rękę przeciwniczce na znak kapitulacji i jak dobre koleżanki szły do specjalnego pokoju przeznaczonego do analizy zakończonych partii.

Finiszowały tylko cztery partie, ale i w pozostałych równowaga pozycji była naruszona, toteż nie będzie nic dziwnego, jeżeli w dniu dogrywek nie zostanie podpisany żaden remis.

Jako pierwsza zakończyła się partia **Hermanowa – Mora.** Mistrzyni Polski w partii katalońskiej wybrała fianchetto swoich gońców (*fianchetto, to ustawienie gońców, we wczesnym stadium partii na polach b2, g2, b7 lub g7 – uzupełnienie K. Puszczewicz*). Dziesiąty ruch kosztował białe piona, ale w zamian otrzymały one otwartą linię „f”. Walcząc o zdobycie dla swojego skoczka ważnego pola „d5” czarne osłabiły punkt „f5”. Nastąpiła nieoczekiwana ofiara wieży na polu „f6” z następnym „cichym” posunięciem 18.Hh6! Kubanka nie znalazła skutecznej obrony, w postaci oddania jakości, i atak białych stał się nie do odparcia. **Hermanowa forsownie matowała!**

Jeszcze bardziej dramatycznie przebiegała partia **Chau de Silans – Benini.** Został rozegrany wariant obrony czeskiej, w którym szachistka francuska zamiast „teoretycznego” 11.He2 wybrała manewr skoczkiem z pola „c3” na pole „g3”. Strata dwóch temp umożliwiła Benini bezproblemowe zakończenie rozwoju. Manewrem Sf3 – e5 – d7 białe straciły drogocenny czas i zostały zmuszone do posunięcia 15.e5, otwierając drogę gońcowi h7. Białe rozpoczęły przygotowania do ataku na królewskim skrzydle, ale zauważyły, że ruch 21.f5 zostanie zripostowany poprzez 21...Hh4 22.Sg7 Kg7 23.Gh6 Kg8. Po wykonaniu dwudziestego czwartego ruchu nastąpił kryzys, gdy zawodniczka włoska przeszła do kontrataku ofiarując jakość, co po dwóch kolejnych ruchach doprowadziło do wygrania figury. Wydawało się, że walkę kończy proste 28...Hh4, ale **nastąpiła niespodziewana ofiara hetmana** 28...Hf3!? Po poprawnej reakcji (29.Hf7) białe nie powinny były przegrać. Jednakże w silnym niedoczasy nastąpiło 29.Hb4, po którym **czarne** przechodząc królem z pola „g7” na pole „g3”, zakończyły okrażanie króla białych i **forsownie matowały.**

Larsen (Dania) rozegrała debiut za mało energicznie w partii z **Bielową (ZSRR)** i czarne przechwyciły inicjatywę. W czternastym posunięciu sowiecka szachistka rozpoczęła efektowną kombinację związaną z ofiarą piona, którego szybko odegrała uzyskując znakomitą pozycję. W dalszej walce Bielowa wygrała piona i w czterdziestym posunięciu zmusiła białe do kapitulacji.

Holenderka Heemskerck w walce z Tranmer wybrała w obronie francuskiej solidne posunięcie 3.e5. W szóstym posunięciu białe wymieniły hetmany i osłabiły swoje piony na hetmańskim skrzydle. Ruch 13.g4 spowodował powsta-



nie słabości także na królewskim skrzydle. Czarne dokładnie manewrowały i osiągnęły decydującą przewagę pozycyjną. Widząc, że grozi strata piona „d6”, **Holenderka poświęciła figurę**, ale już w trzydziestym siódmym ruchu **musiała uznać się za pokonaną**.

Cały czas trwała pełna napięcia **partia** dwóch mieszanek Moskwy, **Bykowej i Bielowej**. W zamkniętym wariantcie obrony sycylijskiej, czarne ruchem 6...Ha5 długo przeciwdziałały manewrowi Sc3 – d1 i c2 – c3. Przedwczesna roszada czarnych umożliwiła białym wykonać wspomnianą „przebudowę” i wzmocnić nacisk w centrum ruchami c2 – c3 i d2 – d4. Teraz spodziewano się ciekawej strategicznej walki. Jednakże dalsze wydarzenia były zupełnie inne. Rubcowa w dwudziestym siódmym ruchu zastawiła pułapkę, w którą Bykowa szybko wpadła. **W zamian za poświęconą jakość nie tylko zdobyła dwa piony**, ale i zmusiła białe do niekorzystnego ustawienia figur. Czarne przeciwnie! Ich wieże zajmowały wolne linie. Mimo wszystko, grając w 34. lub 35. ruchu Hh5, Bykowa mogła uzyskać wielkie szanse obronne. Pozwoliwszy na wymianę skoczka „f2”, białe dostały się pod atak i w odłożonej pozycji albo dostawały mata alb traciły hetmana. **Bykowa poddała się rezygnując z dogrywki**.

W partii **Keller – Rudenko**, szachistka z Leningradu wybrała obronę Nimzowitscha z dalszym c7 – c5. Jedenasty ruch czarnych Wac8 był błędem i kosztował dwa tempa. Białe posunięciem Sg5! mogły uzyskać atak. W dalszej fazie gry Rudenko przechwyciła inicjatywę, a po pomyłce białych 24.Se5? za pomocą pięknej kombinacji zdobyła piona. **W końcu Keller broniła się dokładnie i w dniu dogrywki wywalczyła remis**.

W wariantcie smoczym **Karff czarnymi** uzyskała przewagę w partii z **Langos** i wygrała piona. W dalszej fazie gra sprowadziła się do zakończenia wieżowego. Langos dwukrotnie proponowała wymiany wież, a Karff, nie wiedząc czemu, nie godziła się na wymianę, chociaż końcówka pionowa była dla niej wygrana. Partia została odłożona z przewagą piona u Karff. **W dniu dogrywki Karff zwyciężyła**.

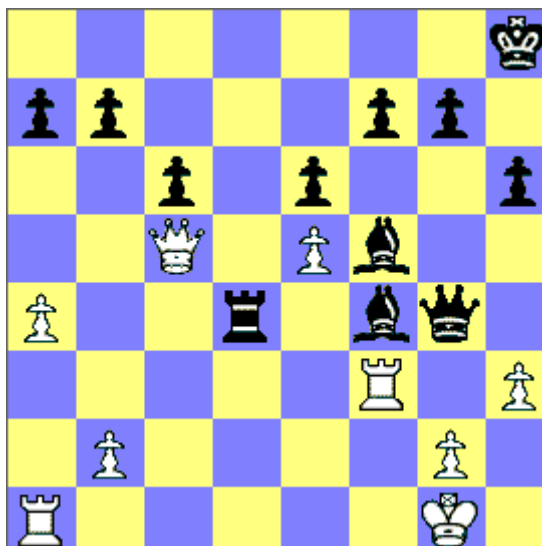
W partii **Gresser – Hruškova–Belska** czarne zdecydowały się na trudny wariant obrony francuskiej. Białe szybko osiągnęły przewagę dwóch gońców i zdominowały nimi centralne przekątne. W ciężkiej pozycji Hruškova–Belska oddała dwie lekkie figury za wieżę. Chociaż w dalszym stadium partii Gresser zobowiązująco ofiarowała piona, mimo tego odłożona pozycja była nadal lepsza dla Amerykanki. **W dniu dogrywek Gresser triumfowała**.



142.Obrona słowiańska [D18]
Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950

Chaudé de Silans (Francja) – Benini (Włochy)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 dc4 5.a4 Gf5 6.e3 e6 7.Gc4 Gb4 8.0–0 0–0 9.Se2 (Częściej gra się 9.He2. Ruchem w tekście białe mogą po Sg3 i Sh4 wymienić gońca czarnych) **9...h6** (Czarne przygotowują odejście gońca na „h7”, chociaż jak pokazała partia Rubinstein – Alechin, Londyn 1922 r., w której nastąpiło 9...Sbd7 10.Sg3 Gg6 11.Sh4 c5 12.Sg6 hg6 13.dc5 Sc5 i czarne wyrównały grę, dopuszczając do wymiany swojego gońca na skoczka) **10.Sg3 Gh7 11.He2 Sbd7 12.e4 He7 13.Se5 Wad8 14.Sd7** (Ta wymiana w rzeczywistości okazuje się stratą czasu, gdyż pozwala czarnym na szybki rozwój ciężkich figur. Poprawne było 14.Gd3 i na c5 15.Ge3; w tym przypadku białe nie musiały spieszyć się z ruchem e5) **14...Wd7 15.e5** (Nie można 15.Ge3 z powodu Se4 i dlatego ruch w tekście jest wymuszony. Teraz wielkiej siły nabiera goniec na „h7”) **15...Sd5 16.Sh5 Kh8 17.f4 Sb6!** (Podwójne uderzenie! Aby obronić piona „d4”, białe muszą liczyć się z wymianą jednego ze swoich gońców. Para gońców u czarnych zaczyna nabierać decydującego znaczenia) **18.Ge3 Sc4 19.Hc4 Wd5 20.Hc1** (Białe dokładnie wykorzystują słabość piona „h6” i przygotowują atak na królewskim skrzydle. Jednakże silniejsze było 20.Wad1, umacniając swoją pozycję w centrum) **20...Wfd8 21.Wf3** (Lepsze było 21.f5 ef5 22.Gh6 gh6 23.Hh6, ale po 23...Hf8 24.Hf6 Kg8 25.Hg5 Gg6 26.Sf6 Kg7 27.Sh5 Kh8 i czarne obronią się zachowując przewagę materialną) **21...Hh4** (Wydaje się, że czarne godzą się na ryzykowne kontynuacje, ale one już przewidziały kombinacyjną „burzę”, która zaraz się rozpęta) **22.Wh3 Hg4 23.f5** (Białe konsekwentnie realizują swój plan ataku. Szybko wyjaśni się, że czarne doskonale przygotowały się do tego i energicznie rozbijają plany białych. Czy miały w tym momencie białe lepszą kontynuację? Czarne grożą nieprzyjemnym ruchem c5 i białe nie mogą zgodzić się na pasywną postawę. Okazuje się, że inna kontynuacja prowadziła do bardziej skomplikowanej pozycji niż ta, która miała miejsce w partii, a mianowicie: 23.Sg7 Hg7 24.f5 ef5 26.Gh6 Hh7 27.Gg5 Wd4 28.Gd8 Wd8 29.Wh3 Hh3 30.gh6 Gd2 i, chociaż czarne mają za hetmana tylko dwa gońce, to białe muszą walczyć o remis) **23...Gf5 24.Sf4** (Nie wolno 24.Gh6 z powodu 24...Hd4 25.Ge3 Hd1 i czarne wymieniają kilka figur, po czym wygrywają jakoś na „h3”) **24...Wd4!** (Dobrze przygotowana ofiara jakości. Czarne osłabiają pozycję białych) **25.Gd4 Wd4 26.Wf3 Gd2 27.Hc5 Gf4** (Białe nie mogą wziąć wieży z powodu 28...Gh2 z wygraną hetmana) **28.h3**



28...Hf3 (Prawdopodobnie Benini liczyła na 29.gf3 Ge3 30.Kh1 Wd1 i 31...Gc5, nie zauważając szacha hetmanem. Czarne nie musiały przeprowadzać kombinacji grając 28...Hh4 29.Hf8 Kh7 30.Hf7 z lekko wygraną pozycją. Jednakże dalsza walka okazała się tak interesująca, że nie trzeba było żałować niewykorzystanych możliwości) **29.Hf8 Kh7 30.gf3 Wd2** (Niezwykle ciekawa pozycja. Białe mają hetmana za dwa gońce, ale są one bardzo silne, a położenie króla białych pozostawia wiele do życzenia. Z tych powodów pozycję białych należy uznać za bardzo trudną) **31.Hb4 g5 32.Hb7 Kg6 33.We1** (Większe szanse dawało 33.Ha7) **33...Gh3 34.Hb8** (Białe pogodziły się z remisem po 34...Wg2 35.Kh1 Wh2 36.Kg1 Wg2 itd., ale Benini znajduje ciekawą drogę do zwycięstwa) **34...Kh5! 35.Hg8 Kh4 36.Hf7 Kg3** (Do mata prowadziło 36...Gh2 37.Kh1 Kg3! Ruch w tekście także prowadzi do wygranej) **37.Hh5** (Po 37.Ha7 czarne wygrywały ruchem 37...Ge5!) **37...Ge3!** i białe poddały się. Uwagi arcymistrza Ragozina.

143.Debiut Retiego [A04]

Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950

Hermanowa (Polska) – Mora (Kuba)

1.Sf3 c5 2.g3 d6 3.Gg2 Sc6 4.0–0 Sf6 5.d3 g6 6.b3 Gg7 7.Gb2 0–0 8.Sbd2 Hc7 9.c4 We8 10.Se4 Se4 11.Gg7 Sg3 12.fg3 Kg7 13.Sg5 Se5 14.Hd2 f6 15.Se4 Gd7 16.Sc3 e6 17.Wf6 Kf6 18.Hh6 Wf8 19.Se4 Ke7 20.Hh4 Kf7 21.Wf1 Kg7 22.He7 Wf7 23.Wf7 Sf7 24.Sg5 Kh6 25.Sf7 Kg7 26.Sg5 Kh6 27.Hh7 i czarne poddały się.



Trwa partia Chaude de Silans (po prawej) – Benini
Fotografia: Jabłonkowski

144.Obrona francuska [C02]
Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950

Heemskerk (Holandia) – Tranmer (Anglia)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Sc6 5.Sf3 Hb6 6.Hb3 Hb3 7.ab3 cd4 8.cd4
Gd7 9.Ge2 Sge7 10.0–0 Sf5 11.Ge3 Gb4 12.Gd3 g6 13.g4 Se3 14.fe3 Ge7
15.Sa3 a6 16.Sb5 Wc8 17.Sd6 Gd6 18.ed6 Sb4 19.Gb1 f6 20.Sh4 Wf8 21.Sg6
hg6 22.Gg6 Kd8 23.h4 Gb5 24.Wfc1 Kd7 25.Wc7 Wc7 26.dc7 Kc7 27.Wc1
Kd6 28.h5 Ge2 29.Kg2 Gg4 30.Kg3 Gf5 31.Gf5 ef5 32.Wh1 Wh8 33.h6 Ke6
34.h7 Sc6 35.Wh6 Kf7 36.Kh4 Kg7 37.Kh5 i białe poddały się.



**145.Obrona sycylijska [B26]
Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950**

Bykowa (ZSRR) – Rubcowa (ZSRR)

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.d3 e6 6.Ge3 Ha5 7.Hd2 d6 8.f4 Sge7 9.Sf3 Sd4 10.0–0 f5 11.Wae1 0–0 12.Sd5 Hd8 13.Se7 He7 14.Sg5 h6 15.Sh3 Hc7 16.c3 Sc6 17.Sf2 Gd7 18.d4 Se7 19.dc5 dc5 20.Gc5 Gb5 21.Ge7 He7 22.ef5 Wad8 23.Hc2 Gf1 24.We6 Hc5 25.Kf1 gf5 26.Hb3 Kh8 27.We2 b5 28.Hc2 Hc4 29.a3 Wfe8 30.Gf3 We2 31.Ge2 Hd5 32.Gd3 Wf8 33.He2 a6 34.Kg1 Wd8 35.Hc2 Gf8 36.Kf1 Gc5 37.Gf5 Gf2 38.Kf2 Hh1 39.Ke3 He1 40.Kf3 Wd2 41.Hd2 i białe poddały się.

**146.Obrona Nimzowitscha [E21]
Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950**

Larsen (Dania) – Bielowa (ZSRR)

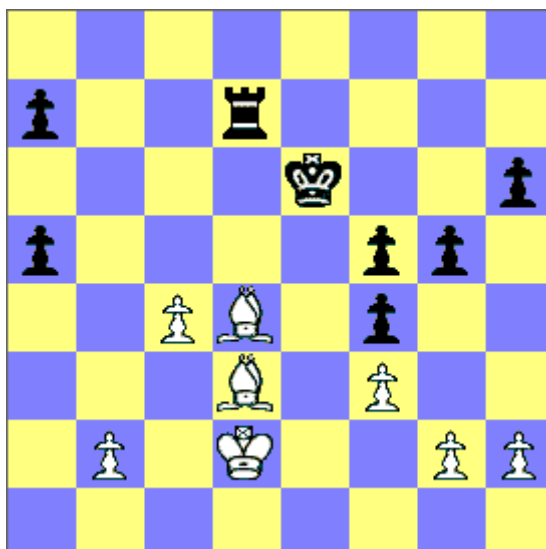
1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.d4 Gb4 4.Gd2 0–0 5.Sf3 b6 6.e3 Gb7 7.a3 Gc3 8.Gc3 d5 9.Wc1 Sbd7 10.Ge2 Se4 11.b4 Sc3 12.Wc3 c5 13.0–0 Wc8 14.Hc2 Sf6 15.bc5 Se4 16.Wb3 Gc6 17.Wb4 bc5 18.dc5 Sc5 19.cd5 Gd5 20.Hb1 Ha5 21.Sg5 f5 22.Gc4 Ha3 23.Gd5 ed5 24.Wd1 h6 25.Sf3 Se4 26.Wbd4 Sc3 27.Hd3 Ha2 28.We1 Se4 29.Hf1 Wc2 30.Wa1 Hb2 31.Wb1 Hc3 32.Wd3 Hc5 33.Hd1 Sf2 34.Wd5 Sd1 35.Wc5 Wc5 36.Wd1 Wb8 37.Sd4 Wb2 38.Se6 Wcc2 39.Sf4 g5 40.Wd8 Kf7 i białe poddały się.



Róża Hermanowa; fotografia: Jabłonkowski

**147.Obrona francuska [C10]****Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950****Gresser (USA) – Hruškova–Belska (Czechosłowacja)**

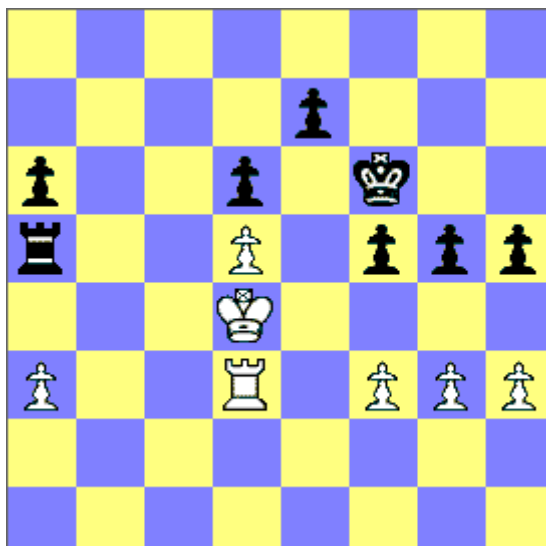
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Sd7 5.Sf3 Ge7 6.Gd3 Sgf6 7.0–0 0–0
8.He2 b6 9.Gf4 Gb7 10.Wad1 Hc8 11.c3 c5 12.dc5 Gc5 13.Sc5 Sc5 14.Gb1
Scd7 15.Wfe1 Ga6 16.Hc2 g6 17.Wd2 Kg7 18.Wed1 Gb7 19.Se5 Se5 20.Ge5
Hc6 21.f3 Hc5 22.Gd4 Hf5 23.Ha4 Hg5 24.Kh1 e5 25.Gf2 Hf4 26.Hf4 ef4
27.Gc2 g5 28.Wd6 Sd5 29.W6d5 Gd5 30.Wd5 h6 31.Gd4 f6 32.Kg1 Wad8
33.Ge4 Wd5 34.Gd5 Kg6 35.Kf2 f5 36.a4 We8 37.a5 Wd8 38.Gc4 ba5 39.Ke2
Wd7 40.Gb5 We7 41.Kd2 Kf7 42.Gd3 Ke6 43.c4 Wd7



44.Kc3 h5 45.c5 g4 46.c6 Wc7 47.Gc4 Ke7 48.Gc5 Kd8 49.Gd5 h4 50.h3
gh3 51.gh3 Wg7 52.Gd6 i czarne poddały się.

148.Obrona sycylijska [B74]**Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950****Langos (Węgry) – Karff (USA)**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Ge3 Gg7 7.Ge2 Sc6 8.0–0
0–0 9.Sb3 a6 10.f3 b5 11.a3 Ge6 12.Sd5 Sd7 13.c3 Sce5 14.Sd4 Gd5 15.ed5 Sf6
16.Hb3 Hc7 17.Wfd1 Sc4 18.Sc2 Se3 19.Se3 Ha7 20.Kf2 Gh6 21.c4 bc4
22.Gc4 Wab8 23.Hc3 Wfc8 24.b3 Sd7 25.Wab1 Gg7 26.Hd2 Se5 27.Ke2 Gh6
28.Wbc1 Sc4 29.bc4 Wb3 30.Wc3 Wc3 31.Hc3 Ge3 32.He3 He3 33.Ke3 Wc4
34.g3 Kg7 35.Wd4 Wc3 36.Wd3 Wc2 37.Wd2 Wc5 38.Ke4 f5 39.Kd4 Wa5
40.Wd3 Kf6 41.Kc4 g5 42.h3 h5 43.Kd4



43...Wa4 44.Ke3 f4 45.gf4 gf4 46.Kf2 Ke5 47.Wd2 Wa3 48.We2 We3
49.Wa2 Kd5 50.Wa6 Wc3 51.Wa5 Wc5 52.Wa4 Wc2 53.Kg1 e5 54.Wb4 Wc4
55.Wb8 Kd4 56.Wd8 Ke3 57.Wd6 Kf3 58.Wd3 Ke2 59.Wa3 e4 60.Wa2 Kf3
61.Wf2 Kg3 i białe poddały się.



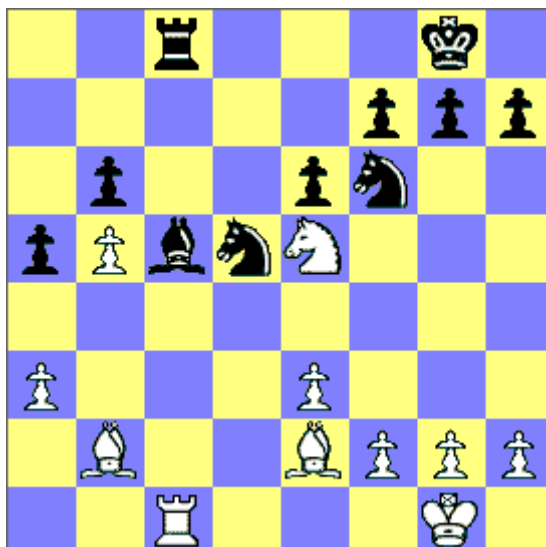
Walentyna Bielowa; fotografia Jabłonkowski



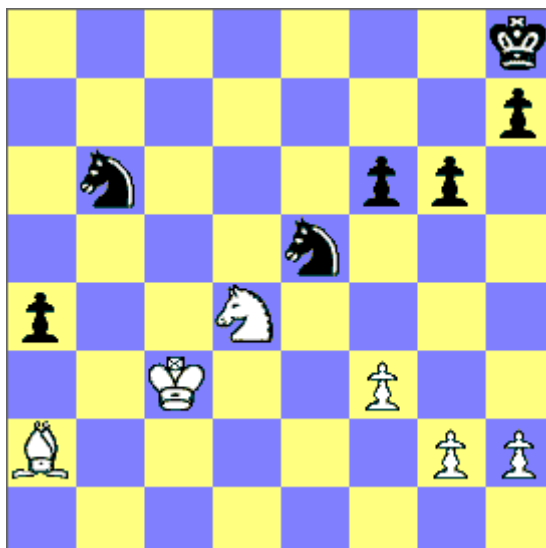
**149.Obrona Nimzowitscha [E39]
Mistrzostwa świata kobiet, Moskwa 1949 – 1950**

Keller (NRD) – Rudenko (ZSRR)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Hc2 0–0 5.Sf3 c5 6.dc5 Sa6 7.a3 Gc5 8.b4
Ge7 9.Gb2 b6 10.e3 Gb7 11.Ge2 Wc8 12.Sb5 Wa8 13.Wd1 d5 14.0–0 Hc8
15.Wc1 Sc7 16.Sbd4 dc4 17.Hc4 Scd5 18.Sc6 Gc6 19.Hc6 Hc6 20.Wc6 a5
21.b5 Wac8 22.Wfc1 Gc5 23.Wc8 Wc8 24.Se5



24...Se3 25.Gd4 Sed5 26.Gc5 Wc5 27.Wc5 bc5 28.Gd3 Sb6 29.Kf1 Sfd5
30.Ke1 f6 31.Sc6 a4 32.Sd8 Sc7 33.Kd2 c4 34.Ge4 Sb5 35.Se6 Sa3 36.Sd4 c3
37.Kc3 Sac4 38.Gb1 Se5 39.Ga2 Kh8 40.f3 g6



41.Kb4 Kg7 42.Kb5 Sed7 43.Ge6 Kf8 44.Gd7 i remis.



Ankieta wśród uczestniczek turnieju

Klarysa Benini (Włochy)

W 1937 roku uczestniczyłam w kobiecych mistrzostwach świata w Sztokholmie. Jak wiadomo triumfowała Vera Menchik. Ja zajęłam drugie miejsce. Wśród uczestniczek sztokholmskiego turnieju była także Karff, Hermanowa i Larsen, które grają teraz w Moskwie. Według mnie moskiewski championat jest silniejszy od sztokholmskiego, jeżeli pominiemy udział w tym ostatnim Very Menchik. Mieszkam we Florencji, pracuję jako pielęgniarka w jednym ze szpitali. Muszę stwierdzić, że we Włoszech pań grających w szachy jest bardzo mało. W 1938 i 1939 roku we Włoszech zorganizowano dwa żeńskie turnieje. W jednym z nich grało tylko kilka szachistek, przy czym dwie z nich znały jedynie sposób poruszania się figur. Gdybym miała odpowiedzieć na pytanie, czy jakaś inna szachistka z Włoch mogłaby uczestniczyć w moskiewskich zmaganiach, rzekłabym, że takiej nie znam. Przyjazd do Moskwy zrobił na mnie ogromne wrażenie. Turniej zorganizowano wspaniale. Jeśli chodzi o Moskwę, to cudowne miasto!

Eileen Tranmer (Anglia)

Moskwa – przepiękne miasto. Z wielką przyjemnością spaceruję po jej ulicach, w wolne od gry dni, odwiedzam teatry i sale koncertowe. Moi przyjaciele z Anglii zazdroszczą mi i pół żartem, pół serio proszą, abym ich nauczyła grać w szachy, aby i oni mogli poznać Moskwę. Mieszkam w Londynie. Pracuję jako klawecistka w londyńskiej orkiestrze operowej. Gram w szachy tylko w dni wolne od pracy. W „normalne” dni jest to niemożliwe: dniami muszę zajmować się domem, a wieczorami uczestniczę w spektaklach. Wyłącznie dzięki zgodzie dyrekcji opery, udało mi się przyjechać do Moskwy. W październiku tego roku po raz pierwszy uczestniczyłam w turnieju międzynarodowym, teraz gram w Moskwie. Przynajmniej połowa uczestniczek gra niezwykle silnie. Do nich zaliczam przede wszystkim Rubcową, Bykową, Keller, Chaude de Silans i, myślę że Gresser (siebie niestety muszę umieścić w drugiej grupie). Szczególnie podoba mi się gra sowieckich szachistek – grają odważnie i z ogromną wyobraźnią.

Ciąg dalszy nastąpi



HISTORIA OLIMPIAD SZACHOWYCH



Od 2011 roku dostępna jest stale wzbogacana seria: **Wielka Księga Olimpiad Szachowych**, które zawierają często nieosiągalne zdjęcia, partie i opowieści z tych wyjątkowych imprez szachowych. Autor prowadzi narrację każdej Olimpiady tak, aby czytelnik miał poczucie współuczestniczenia w tych imprezach mimo, że od ich zakończenia często minęło wiele lat.

Dotychczas ukazały się 4 olimpiady męskie i jedna kobieca:

I Olimpiada	II Olimpiada	III Olimpiada	IV Olimpiada	I Kobieca Olimpiada
Londyn 1927	Haga 1928	Hamburg 1930	Praga 1931	Emmen 1957

Dalsze olimpiady są systematycznie opracowywane i wydawane zgodnie z ich chronologiczną kolejnością. Bliższe informacje: <http://szachy.comrel.pl>

*Pierwsza
na świecie,
kompletna
kronika
Olimpiad
Szachowych!*



WIELKA KSIĘGA
OLIMPIAD SZACHOWYCH



ŚWIAT POGRAŻONY W BITWIE KRÓLÓW



I Olimpiada
Szachowa -
Londyn
1927



II Olimpiada
Szachowa -
Haga 1928



III Olimpiada
Szachowa -
Hamburg
1930



szachy.comrel.pl

